

Τρύγος στην Καρούτα!

ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ

Χρονικά

ΚΩΔΙΚΟΣ 4171

ΕΤΟΣ 24ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 103 - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2017

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΝΑ ΤΡΙΜΗΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΡΑΧΟΥΛΑΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΡΑΧΟΥΛΙΩΤΩΝ «Ο ΙΤΑΜΟΣ»

Εκδότης σύμφωνα με το Νόμο: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ - Τηλ. 697677462

Ο χάρος έστησε χορό στο σπίτι του Κωστάκη Ζογλοπίτη

[Από το βιβλίο του Λάμπρου Γριβέλλα "Οι Ζογλοπιταίοι"]

Γράφει ο Λάμπρος Γριβέλλας lampgri@gmail.com

Εισαγωγή

Ο Κωστάκης Ζογλοπίτης, για τον οποίο γράψαμε και σε προηγούμενα φύλλα των "Ζ.Χ.", γεννήθηκε στο Ζωγλόπι το 1843 και είναι γιος του Γιαννάκη Ζογλοπίτη και αδελφός του Δημάρχου Ιτάμου (1883-1891) Πάνου Ζογλοπίτη. Κατά την εποχή της τουρκοκρατίας υπηρέτησε ως αξιωματικός στον τουρκικό στρατό και, μετά την απελευθέρωση της Θεσσαλίας αναδείχτηκε βουλευτής Καρδίτσας επί τέσσερις βουλευτικές περιόδους, ήτοι, από 20/4/1886 μέχρι 20/2/1905. Συνολικά 11 έτη, 11 μήνες και 6

ημέρες, με ενδιάμεσες διακοπές. Απεβίωσε το Δεκέμβριο του 1905, "πικραμένος και άρρωστος".

Κατά τους βιογράφους του, ήταν άνδρας εμφανίσιμος, καλοσυνάτος και αφιλοκερδής. Το μερίδιό του από τη μεγάλη πατρική περιουσία, δαπάνησε στους εκλογικούς αγώνες και στη συντήρηση της οικογένειάς του (εκτός από την ασθένεια που τη μάστιζε, σπούδασε έξι παιδιά). Άλλωστε, την εποχή εκείνη οι βουλευτές δεν είχαν τα σημερινά προνόμια. Έμπαιναν στη Βουλή πλούσιοι και έβγαιναν φτωχοί.

Συνέχεια στην 3η σελ.

Σ' αυτό το φύλλο θα διαβάσετε...

1) Λάμπρος Γριβέλλας: "Ο χάρος έστησε χορό στο σπίτι του Κ.Ζογλοπίτη".....σελ. 1-3
2) Παναγιώτης Αγ. Κατσιούλας: "Μαθήτες την περίοδο της Κατοχής".....σελ.1-3
3) Πέτρος Παπαζαρκάδας: "Η μάχη της Κορώνας-Νευρόπολης (27-11-1943)".....1-9
4) Κώστας Ευ. Τζωαννοπούλου: "Απαγωγή από τους αντάρτες" (11-12-1948).....1-8
5) Βασίλης Καραγιάννης: "Το "Απαγορευμένο".....1-4
6) Άγγελος Ζαχαρούπουλος: "Τα μπιρικέτια".....1-9
7) Σούλα Τόσκα-Κάμπα: "Παροδοσικοί χοροί".....2
8) Κοινωνικά-Συνδρομές-Προσφορές στη μνήμη αναπημένων προσώπων.....2
9) Ζαχαρία Παπαντωνίου: "Το τραγούδι του ήλιου".....3
10) Το γενεαλογικό δένδρο των Φετσουλών (Αφήγηση: Βασίλης Φέτσος -Επιμέλεια: Βασίλης Καραγιάννης).....4
11) Θωμάς Κίτσος: "Τα τοπωνύμια και τα επίθετα του χωριού".....5
12) Γεωργίου Σπητήρη (Απομνημονεύματα): "Η Βουλγαρική προπαγάνδα κατά της Ελλάδας".....5
13) Σπύρος Μελιά: "Καιρέσιμα στο Βενιζέλο... απ' την Αριστοτέλεια".....5
14) Όσα φέρνει το...καλοκαίρι (Από τα παγνύρια του χωριού μας).....6-7
15) Οι παροιμίες "Άκουε γέρο συμβουλή και παιδεύεσαι γνώση".....10
16) Προσέχουμε την υγεία μας. Οι πικρές γεύσεις του χειμώνα.....10
17) Παρμενίων Μπιλλός: "Ανοξιάτικα χαμόγελα".....10
18) Δομήνικος Βερίλλης: "Οι στρατιώτες της Καρδίτσας".....11
19) Μάρκος Παππάς: "Κοτυφολόγημα" (ποίημα).....11
20) Νικόλαος Παλίτης: "Οι παροδόσεις του ελληνικού λαού".....11
21) Γεωργίου Ντόλικρα: "Ο λαϊκός πολιτισμός και τα μνημεία των Αγράφων".....12
22) Έγειρε ο πλάτανος της πλατείας.....12
23) Αποσπεριώθηκε το αναψυκτήριο.....12
24) Η συντήρηση του δρόμου Ραχούλα-Παλιοζωγλόπι.....12
25) Το άλογο.....12

Μαθητές την περίοδο της Κατοχής

Γράφει ο Παναγιώτης Κατσιούλας

Το Σεπτέμβριο του 1941, με τον ξάδερφό μου Βαγγέλη Κοντακτό, φορτώσαμε ένα γαϊδουράκι με ξύλα (προσανάματα για να βράζουμε τραχανά) και ξεκινήσαμε για τη Καρδίτσα, για να κάμουμε την εγγραφή μας στη Β' τάξη του 8/ταξίου Γυμνασίου Αρρένων Καρδίτσας.

Όταν φτάσαμε στην αυλή του σπιτιού που είχαμε νοικιασμένο, την ώρα που δέναμε το γαϊδουράκι να το ξεφορτώσουμε, άρχισαν να χτυπούν οι σειρήνες, οι καμπάνες και τα megάφωνα (χωνιά γραμμοφώνου είχαν τότε), για να ειδοποιήσουν τον κόσμο ότι

Συνέχεια στην 3η σελ.

Η μάχη Κορώνας-Νευρόπολης (27-11-1943)

του Πέτρου Σερ.Παπαζαρκάδα

Στρατηγού ε.α. - συγγραφέα - ποιητή μέλους της Ένωσης Ελλήνων Λογοτεχνών

Απ' τις εικόνες του παρελθόντος, που ρχονται και παίζουν πολλές φορές μπροστά μου, επιμένουν ορισμένες που σχηματίστηκαν με πινελιές ζωγραφικής των παιδικών μου χρόνων, σε εποχές εξαιρετικά δύσκολες για τον τόπο μας.

Στην ευρισκόμενη στη γενικότερη περιοχή των Αγράφων 1η Μεραρχία του ΕΛΑΣ είχαν περιέλθει πληροφορίες ότι οι Γερμανοί ετοίμαζαν μια μεγάλη εκκαθαριστική επιχείρηση στον τομέα του 1;38 Συντάγματος Ευζώνων, του οποίου τα 1ο και 2ο Τάγματα ήταν

Συνέχεια στην 9η σελ.

Απαγωγή από τους αντάρτες (11-12-1948)

του Κώστα Ε. Τζωαννοπούλου

Γράφει ο Κώστας Ε. Τζωαννοπούλου

[Η εισβολή των ανταρτών στην Καρδίτσα έγινε στις 11-12-1948 και η "κατοχή" διάρκεσε δύο ημέρες. Ένα γεγονός που σχολιάστηκε διαφορετικά από τις δύο πλευρές είναι η βίαιη επιστράτευση περίπου 1000 νεαρών παιδιών από 16 ετών και πάνω- αγοριών και κοριτσιών- τα οποία, ομολογουμένως έζησαν -όσα κατόρθωσαν να επιβιώσουν- τη χειρότερη περίοδο της ζωής τους. Οι αντάρτες ονόμασαν την πράξη τους αυτή "επιστράτευση

των νέων για να πολεμήσουν το φασισμό", η κυβερνητική παράταξη την έπαινε "παιδομάζωμα", αλλά εκείνοι που υπέφεραν και πόνεσαν, κι εκείνοι που πένθησαν τα χαμένα παιδιά τους, οι γονείς δηλαδή και τα επιστρατευμένα παιδιά που κανείς δεν τα ρώτησε αν ήθελαν να γίνουν αντάρτες, τη χαρακτήρισαν ως το μεγαλύτερο έγκλημα που διαπράχθηκε κατά τη διάρκεια του εμφύλιου.

Ο Κώστας Τζωαννοπούλος, 16 ετών τότε, μαθητής της 7ης Γυμνασίου, ήταν ένας από εκείνους τους νέους, που βίωσε την ανεπίτευτη ταλαιπωρία στα αγραφιώτικα βουνά το καταχείμωνο, επί τρεις μήνες. Τώρα, στα 85 του χρόνια, με κατασταλαγμένες απόψεις, χωρίς ίχνος μνησικακίας για τους απαγωγείς του, περιγράφει τα γεγονότα, όπως ακριβώς συνέβησαν, και

Συνέχεια στην 8η σελ.

Το «Απαγορευμένο»

Γράφει ο Βασίλης Χρ. Καραγιάννης

Η λέξη "απαγορευμένο" για τους σημερινούς νέους του χωριού μας δεν σημαίνει και δεν φανερώνει τίποτα άλλο για τα ζωντανά απομνημεία μιας άλλης εποχής φέρνει στη μνήμη μας το ωραιότερο δάσος του χωριού μας αλλά και έναν μεγάλο πνεύμονα που τροφοδοτούσε τους κατοίκους του με καθαρό και δροσερό αεράκι κατά τους θερμούς μήνες του καλοκαιριού.

Το "απαγορευμένο" ήταν μια τεράστια δασική έκταση που άρχιζε από τις νότιες παρυφές του χωριού μας, ποτάμι, βραχές και έφθανε μέχρι τα σύνορα Ραχούλας Αμαραντού. Μέσα στην περιοχή αυτή εκτός από τις βραχές υπάγονταν η Νεράντζα του Ζήση, το Μνήμα και η περιοχή του Πριτσ'.

Προπολεμικά στην περιοχή αυτή απλώνονταν ένα μεγάλο δάσος με βελανιδιές, το οποίο η κοινότητα

Συνέχεια στην 4η σελ.

Τα "μπιρικέτια"

Όταν υπήρχε ζωή στα Αγραφιώτικα Χωριά

Γράφει ο Άγγελος Ζαχαρούπουλος, Επίτιμος Διευθυντής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τ. Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Γεωργίας

Ο χειμώνας στα Αγραφιώτικα Χωριά είναι άγριος, τουλάχιστον όπως τον έζησα στα πρώτα παιδικά μου χρόνια, πριν από τον πόλεμο του 1940 στην Καστανιά.

Πολλές φορές κρατούσε μήνες και το χιόνι έφτανε σε ύψος μέχρι 2 μέτρα. Λαχταρούσαμε να δούμε μαύρο χρώμα, Όταν όμως ερχόταν η άνοιξη, ήταν μεγάλη γιορτή. Στην Αθήνα το πέρασμα από το χειμώνα στην άνοιξη δε γίνεται καν αντιληπτό. Εκεί, η άνοιξη εισέβαλλε θριαμβευτικά. Τα οικόστικα ζώα, κλεισμένα μέσα επί μήνες όταν έβγαιναν έτρεχαν, έπαιζαν, χοροπηδούσαν. Ήταν αστέιο να βλέπεις αγελάδες να χοροπηδούν δίπλα στα κατσικάκια. Κλεισμένοι στα σπίτια τους, οι Καστανιώτες εύρισκαν κάποια διέξοδο και θαλπωρή στο μαγαζί του πατέρα μου.

Σκωπτικοί εκ χαρακτήρος, σχολίαζαν με καυστική σάτιρα τους πάντες και τα πάντα.

Συνέχεια στην 9η σελ.

Γράφει η Σούλα
Τσόκα - Κάμπα

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ

Ηπείρου-Θεσσαλίας- Στερεάς-Αττικής- Εύβοιας- Πελοποννήσου

Η Θεσσαλία παρουσιάζει μια ιδιομορφία ως προς το φυσικό της τοπίο. Ο συνδυασμός ενός εκτεταμένου κάμπου που πλαισιώνεται από πανύψηλες βουνοκορφές και, από το άλλο, οι ήρεμες ακρογιαλιές του Πηλίου, είναι επόμενο να παρουσιάζει και τοπικές χορευτικές ιδιορρυθμίες.

Έτσι, στον κάμπο συναντάμε χορούς ήρεμους και στρωτούς σε αργό ρυθμό, ενώ στις ορεινές περιοχές οι χοροί είναι σταθεροί, δυναμικοί και επιβλητικοί. Οι περιοχές που συνορεύουν με Ήπειρο, Ρούμελη και Μακεδονία έχουν οπωσδήποτε επηρεασθεί από τους χορούς των περιοχών αυτών και στοιχεία τους έχουν ενσωματωθεί στους καθαρά τοπικούς.

Φανερή είναι η επίδραση που δέχτηκε η ορεινή Θεσσαλία (Άγραφα και Ασπροπόταμος) από την παραμονή σε παλιότερους καιρούς των Σαρακατσάνων, οι οποίοι την περίοδο του καλοκαιριού ανέβαιναν με τα κοπάδια τους στα βουνά αυτά για να ξεκαλοκαιριάσουν. Πολλοί απ' αυτούς είχαν εγκατασταθεί και μόνιμα, ώστε έγινε και μια πρόσμιξη του ντόπιου με το σαρακατσάνικο στοιχείο, που οι χοροί τους είναι στα Τρία, Καλαματιανό, Τσάμικο και χοροί του γάμου. Χορεύονται συνήθως τραγουδιστά χωρίς τη συνοδεία οργάνων και χαρακτηριστικό στοιχείο όλων των σαρακατσαναϊκών χορών είναι το φλάμπουρο που κρατά ο πρωτοχορευτής. Τα τραγούδια που συνοδεύουν τους χορούς αναφέρονται στους κλεφταρματολούς των Αγράφων, στα γεγονότα εκείνης της εποχής, στον τρόπο ζωής και εργασίας τους και είναι χοροί συμβολικοί.

Στην κεντρική Θεσσαλία, όπου την αντιπροσωπεύει ο μεγάλος της κάμπος, που σε πολλά διάσπαρτα χωριά του διαμένουν Καραγκούνηδες, συναντούμε καθαρά τοπικούς χορούς που δεν συνηθίζονται σε άλλα μέρη της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Οι χοροί είναι στρωτοί και ήρεμοι, τους χαρακτηρίζει η ομαδικότητα των χορευτών που συμμετέχουν, σε αντίθεση με τους χορούς των ορεινών περιοχών, όπου προεξάρχει ο πρωτοχορευτής για τη χορευτική του δεξιοτεχνία και θεωρείται σαν ο κορυφαίος του χορού, μια που οι χοροί εδώ έχουν έντονο ηρωικό στοιχείο και κρατάνε πολλά από την κλεφτική παράδοση.

Στην περιοχή της Αργιθέας και των άλλων αγραφιώτικων χωριών οι χοροί παρουσιάζουν αργές χορευτικές κινήσεις, είναι σταθεροί, επιβλητικοί και δυναμικοί. Χορεύονται: ο Συρτός, ο Καλαματιανός, ο Τσάμικος, Στα Τρία, ο Αρβαντικός ή Λεσκοβίτικος και ο αντιπροσωπευτικός, κατά κάποιο τρόπο, τοπικός χορός, Κλειστός.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ Ζ.Χ. (01/06/2017 - 12 /09/2017)

ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΟΥΚΗΣ (241)	20	ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΟΥΛΙΩΤΗ-ΜΕΣΔΑΝΙΤΗ (256)	30
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ (242)	20	ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΖΑΧΑΡΗΣ (257)	20
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΟΥΚΗΣ (243)	20	ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΖΑΧΑΡΗΣ (258)	20
ΦΩΤΗΣ ΜΠΑΡΚΑΣ (244)	20	ΒΑΪΟΣ Β. ΒΡΕΚΟΣ (259)	20
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΜΠΕΛΛΟΥ (245)	20	ΚΩΣΤΑΣ ΔΕΡΜΑΤΑΣ (260)	20
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΙΣΣΑΣ (247)	50	ΟΙΚΟΓ. ΚΩΣΤΑ Η. ΤΣΙΟΥΚΗ (261)	20
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΝΚΑ (248)	20	ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΡΥΜΠΟΓΙΑΝΝΗΣ (262)	20
ΚΩΝ/ΝΟΣ ΝΑΚΑΣ (250)	20	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΑΓ. ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ (253)	50
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΓΚΟΡΤΣΑΣ (251)	20	ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΦΕΤΣΙΟΥ (264)	30
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ (252)	20	ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ (20)	20
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑΣ (253)	20	ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΝΤΙΝΟΣ (266)	100 ΔΟΛ
ΚΩΣΤΑΣ ΜΗΤΡΑΣ (254)	30	ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ (268)	20
ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΑΡΗ - ΤΖΑΝΙΔΑΚΗ (255)	20		

ΣΤΟΥΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΣΥΓΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΥΣ ΤΩΝ "ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ"

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι του χωριού μας,
Τα μοναδικά έσοδα του Συλλόγου είναι οι εισφορές των μελών μας και των συνδρομητών της εφημερίδας.
Για την απρόσκοπτη έκδοση της εφημερίδας και τη λειτουργία του Μορφωτικού Συλλόγου παρακαλούμε να μη ξεχνάτε την οικονομική συνδρομή σας ή ενίσχυση.
Χρήματα μπορείτε να δίνετε στα μέλη του Δ.Σ. και της Συντακτικής Επιτροπής της εφημερίδας ή να καταθέτετε στο λογ/σμό **368/558733-64** της **Εθνικής Τράπεζας** αφού δηλώσετε το όνομά σας.

«ΖΩΓΛΟΠΙΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΣΙΟΥΛΑΣ

ΕΔΡΑ
ΡΑΧΟΥΛΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΚΩΔΙΚΟΣ: 4171

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

Γεώργιος Κατσιούλιας τηλ. 6976777462
Λάμπρος Α. Γριβέλλης τηλ. 2441020480
Βασίλης Χ. Καραγιάννης τηλ. 2441020592

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ
ΡΑΧΟΥΛΑ 43100 ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Μ. Αηεξάνδρου 10 - τηλ. 2441020257

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν εκφράζουν
κατ' ανάγκη τις απόψεις της εφημερίδας

Εδώ γελάμε

Ανέκδοτα

1) Ξύριζε τον καθρέφτη...
- Μαμά, μαμά, ο μπαμπάς είναι πάλι μεθυσμένος!
- Ναι; και πώς το κατάλαβες παιδί μου;
- Να, είναι στο μπάνιο και ξυρίζει τον...καθρέφτη!
2) Τα μερεμέτια
Με συνομήλικο φίλο συναντηθήκαμε τυχαία στο κοινό. Αστεειυόμενος, πρότεινα στον κουρέα να μας κουρέψει - τι να κουρέψει δηλαδή! - και τους δυο στην τιμή του ενός!
- Το αντίθετο, θα πληρώσετε τα διπλά, μας είπε, γιατί είναι ... μερεμέτια και έχουν ... χασομέρια!

Για τους μικρούς μας φίλους

Ο πατέρας του Γιωργάκη, του έδωσε ένα πενήνταευρο (50 ευρώ), και τον έστειλε στο περίπτερο να αγοράσει διάφορα. Ο Γιωργάκης αγόρασε: ένα πακέτο τσιγάρα του πατέρα με 8,25 ευρώ, μια σοκολάτα με 1,5 ευρώ και μια πορτοκαλάδα με 2,35 ευρώ. Πόσα ρέστα επέστρεψε στον πατέρα;
Αν δυσκολεύεστε, ιδού η λύση:
8,25+1,5+2,35=12,10
50-12,10=37,90

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιτυχίες

1. Ο **Ιωάννης Νάκας του Φωτίου**, διπλωματούχος μηχανικός του τμήματος Χωροταξίας, Πολεοδομίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης, πήρε το μεταπτυχιακό δίπλωμα στη "Χωρική Ανάλυση και Διαχείριση Περιβάλλοντος" της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

2. Η **Ευαγγελία Βρέκου του Θωμά** έλαβε το πτυχίο της Φαρμακευτικής σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών.

Επιτυχόντες στις Πανελλαδικές Εξετάσεις

ΒΡΕΚΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΟΥ ΘΩΜΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΚΕΛΕΠΟΥΡΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΛΑΜΠΡΟΥ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒ/ΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΑΤΡΩΝ

ΚΟΝΤΑΚΤΣΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ - ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΑΥΤΟΜΑΤΙΣΜΟΥ - ΤΕΙ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΚΟΡΚΟΝΤΖΕΛΟΥ ΜΑΤΙΝΑ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ - ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

ΚΩΤΣΙΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ - ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧ/ΚΩΝ Η.Υ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΑΒΒΑΛΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΓΓΕΛΑΣ Γ. ΓΚΟΡΤΣΑ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΣΟΛΤΑΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ - ΧΗΜΕΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΤΣΙΛΙΒΑΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΣ ΣΤ. ΦΕΤΣΙΟΥ - ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ/ΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧ/ΚΩΝ Η.Υ. - ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ

Γέννηση

Η Σοφία Οικονομίδου (θυγατέρα της Φιλίτσας Παπασωτηρίου) και ο σύζυγός της Μιχάλης Παναγόπουλος απόχτησαν δίδυμα, τον Κωστή και την Έλλη. Να τους ζήσουν!

Θάνατοι

1. **Μαρία, συζ εν ζωή, Ηλία Καρλάφτη**, το γένος Χρήστου Καραγιάννη. Απεβίωσε, πλήρης ημερών, στις 14-6-2017, σε ηλικία 91 ετών. Η Μαρία υπήρξε υπόδειγμα εντιμότητας και εργατικότητας και καλή σύζυγος και μητέρα. Ευτύχησε να σπουδάσει τον μονάκριβο γιο της Βασίλη και να χαρεί εγγόνι.

2. **Γεώργιος Δημητρός**. Απεβίωσε στις 20 Ιουνίου 2017, σε ηλικία 92 ετών, ο Γεώργιος Δημητρός. Ορφανός πατρός από νεαρή ηλικία, αγωνίστηκε σκληρά για την επιβίωση και πέτυχε στη ζωή. Σε νεαρή ηλικία, έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Ό εκλιπών ήταν άνθρωπος κοινωνικός, προσηγής και μελίχιος στους τρόπους και απολάμβανε την αγάπη και το σεβασμό των συγχωριανών του.

3. **Θωμάς Γεωργίου Γριβέλλας**. Το Σάββατο 24/6/2017, ο Θωμάς απεβίωσε από ανακοπή, στη Λευκάδα και κηδεύτηκε στην Αθήνα, σε ηλικία 76 ετών. Ορφανός από τα 8 του χρόνια, πάλεψε με όλες τις αντιξοότητες της ζωής και βγήκε νικητής. Σπούδασε χάρη στο πείσμα του και στην αυτοθυσία της ηρωικής μάνας του, της Λαμπρούλας, που ανάθρεψε τρία ορφανά με το μεροκάματο.

Δημιούργησε καλή οικογένεια και υπήρξε στοργικός πατέρας και καλός σύζυγος. Ανοιχτόκαρδος, καλοσυνάτος, ο Θωμάς ήταν με όλο τον κόσμο σωστό πανηγύρι...

Θα λείψει σε όλους μας. Καλό ταξίδι Θωμά!

4. **Χρήστος Βούλγαρης**. Απεβίωσε στις 27-6-2017, σε ηλικία 85 ετών. Η καταγωγή του είναι από το Σαραντάπορο και ήταν, εν ζωή, σύζυγος της Λίτσας Β. Κουμπούρα. Στη Ραχούλα έζησε όλη την έγγαμη ζωή του και απόχτησε τέσσερα παιδιά και πολλά εγγόνια. Ήταν άνθρωπος πρoός, καλοσυνάτος και εργατικός.

5. **Θεοφάνης Μητσιάκης**, σύζυγος, εν ζωή, της Ελένης Στέργιου Τσιάκη. Απεβίωσε στις 15-7-2017, σε ηλικία 90 ετών. Με καταγωγή από τον Μεγαλάκκο Νεραΐδας, έζησε και δημιούργησε οικογένεια στη Ραχούλα. Υπήρξε στη Χωροφυλακή και στη συνέχεια ως φύλακας της ΔΕΗ στη λίμνη Πλαστήρα. Επί ένα διάστημα διατηρούσε κατάστημα στη Ραχούλα. Ο Φάνης υπήρξε αγαπητός σε όλους τους χωριανούς και άφησε μνήμη αγαθή.

6. **Βασίλειος Στόγιας**. Απεβίωσε σε τροχαίο ατύχημα στις 1-9-2017, σε ηλικία 58 ετών. Η καταγωγή του είναι από την Άρτα, νυμφεύτηκε την Πηνελόπη, θυγατέρα της Ελένης Φέτσιου και εγκαταστάθηκε στη Ραχούλα. Ο θάνατός του άφησε απροστάτευτα τρία ανήλικα παιδιά.

7. **Ζωή Κουτσιάφτη, το γένος Βασιλείου Τράντου**. Απεβίωσε στις 8-9-2017, σε ηλικία 76 ετών. Η Ζωή έζησε την υπανδρή ζωή της στο πλευρό του συζύγου της Κρουστάλλη Κουτσιάφτη, στο χωριό Καρούα Κοκρίδος. Υπήρξε καλή σύζυγος, εργατική στο έπακρο και παράδειγμα εντιμότητας. Δεν ευτύχησε να αφήσει απογόνους.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟΝ Μ. Σ. ΡΑΧΟΥΛΑΣ

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΑΓΑΠΗΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

1. Ο **Ιωάννης Ντόλκερας** πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη του αδελφού του Γιώργου Ντόλκερα. (246)

2. Ο **Νικόλαος Βακάσης** πρόσφερε στο Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη των γονέων του Αθανασίου και Βασιλικής. (249)

3. Η **οικογ. Θωμά Γριβέλλα** πρόσφερε στον Μ.Σ. Ραχούλας το ποσό των 100 ευρώ στη μνήμη του συζύγου και πατέρα Θωμά Γριβέλλα. (261)

Ο χάρος έστησε χορό στο σπίτι του Κωστάκη Ζωγλοπίτη

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ο Κωστάκης Ζωγλοπίτης ευεργέτησε παντοιοτρόπως τους χωριανούς του και την ιδιαίτερη πατρίδα του, το Ζωγλόπι. Χαρακτηριστική είναι η συμβολή του στην αίσια έκβαση της περίπτωσης του Ιτάμου, που δημοσιεύτηκε στο φύλλο 97/2016 των "Ζωγλοπιτικών Χρονικών".

Ο Χάρος έστησε χορό...

Ο Κωστάκης Ζωγλοπίτης απόκτησε πολλά παιδιά, από τα οποία έξι <6> έζησαν και μερικά πέθαναν σε βρεφική ή παιδική ηλικία. Δεν αναφέρεται ποια κατάρα βάραινε την πολυμελή οικογένεια του Κωστάκη Ζωγλοπίτη, την οποία κυριολεκτικά θέρισε ο θάνατος. Προφανώς, πρόκειται για την μάστιγα της εποχής, τη φυματίωση, που ξεκλήριζε τότε ολόκληρες οικογένειες. Πρώτα πεθαίνει ο γιος του Βασιλης, σε εφηβική ηλικία, μαθητής Σχολαρχείου, ίσως δε και άλλα παιδιά του που

Κωστάκης Ζωγλοπίτης

δεν αναφέρονται. Ακολουθεί ο θάνατος της συζύγου του Δέσπως, το Νοέμβρη του 1890.

Η εφημερίδα "Θεσσαλιώτις", στο φύλλο 189 της 18/11/1890, γράφει για το θάνατο της Δέσπως:

"Μετά τρίμηνον νόσον εξεμέτρησε το ζην την παρελθούσαν Δευτέραν η σύζυγος του συμπολίτου μας και βουλευτού κ. Κ. Ζωγλοπίτου, Δέσπω, αφείσα άφατον τω συζύγω αυτής λύπην και εξ ορφανά τέκνα. Η πόλις άπασα συμμεριζομένη την θλίψιν του κ. Ζωγλοπίτου, ηκολούθησε μέχρι του τάφου την κηδείαν της μακαρίτιδος. Συλλυπούμεθα όθεν τω κ. Ζωγλοπίτη επί τη συμφορά ταύτη".

Στη συνέχεια η νόσος προσβάλλει τον αρχηγό της οικογένειας. Ο Κωστάκης Ζωγλοπίτης, από το 1903, ενώ είναι ήδη βουλευτής, ασθενεί βαριά και νοσηλεύεται στον "Ευαγγελισμό". Από την εφημερίδα "Εμπρός" της 16/12/1903 πληροφορούμαστε ότι (στη συνεδρίαση της Βουλής) "Οι απουσίασαντες χτες ήταν..... .Εκ των κυβερνητικών απουσίασεν ο κ. Ζωγλοπίτης της Καρδίτσας, ασθενών βαρέως..."

Και η εφημερίδα "Σκριπ" της 26/1/1904 απαριθμώντας τους βουλευτές που απουσίασαν από τη Βουλή, γράφει ότι "(απουσιάζει) ο κύριος Ζωγλοπίτης, όστις ασθενεί βαρέως εν των Ευαγγελισμώ".

Τέλος, περί τα τέλη Δεκεμβρίου 1905 επήλθε το μοιραίο. Την είδηση δημοσίευσαν οι Εφημερίδες "Μικρά" της Λάρισας στις 28/12/1905 και "Αλήθεια" την 1η/1/1906.

"Μικρά", 28 Δεκεμβρίου 1905

"Μετά ολιγοήμερον νόσον(sic) απεβίωσε και εκηδεύθη εν Αθήναις δημοσία δαπάνη την παρελθούσαν εβδομάδα ο συμπαθής πολιτευτής και πρώην βουλευτής Καρδίτσας Κωνσταντίνος Ζωγλοπίτης. Παιδιόθεν εν Καρδίτση εγκατασταθείς, και έλκων το γένος εκ μεγάλης των Αγράφων οικογενείας, μεγάλως υπηρέτησε την επαρχίαν του, ήτις δικαίως ήδη θρηνεί την στέρησιν αφιλοκερδεστάτου πολιτικού. Η "Μικρά" συναισθανομένη μυχιαίτατα την εν τη ιδιαίτερα αυτής πατρίδι επελθούσαν συμφοράν δια του θανάτου του αιμινήστου Κωνστ. Ζωγλοπίτου, εύχεται τοις οικείοις του την εξ ύψους παραμυθίαν".

"Αλήθεια", 1 Ιανουαρίου 1906

"Μετά μακροχρόνιον νόσον καθ' ης ουδέν ίσχυσαν της επιστήμης τα όπλα, απεβίωσε την παρελθούσαν εβδομάδα εν Αθήναις ο επί σειράν όλων ετών την επαρχίαν μας αντιπροσωπεύσας εν τη βουλή κ. Κων. Ζωγλοπίτης. Η επαρχία μας, ης ο μεταστάς ην συμπαθής και λίαν προσφιλές τέκνον, σπεύδει θαλερόν δάκρυ επί του αιμινήστου Κωστάκη και εύχεται τω υψίστω, όπως επιχύση βάλαμον παρηγορίας εις τας τεθλιμένας καρδιάς των οικείων αυτού".

Το θανατικό δεν έχει τελειωμό...

Ένα έτος μετά το θάνατο του πατέρα (1906) πεθαίνει ο μεγαλύτερος γιος της οικογένειας Γιάννης σε ηλικία 26 ετών, ενώ είναι ακόμη φοιτητής της Νομικής και διευθυντής του λογοτεχνικού περιοδικού "Αθηνά", που εξέδιδε στην Αθήνα, μαζί με τον, κατά τέσσερα έτη μικρότερο, αδελφό του Ξενοφώντα. Ο θάνατος τον βρίσκει στην Καστανιά, όπου κατέφυγε, με την ελπίδα ότι θα ωφελούνταν από το υγιεινό κλίμα της. Την είδηση του θανάτου του δημοσίευσε η εφημερίδα "Μικρά" της Λάρισας και έχει ως εξής:

"Εις ηλικίαν 25 ετών, πλήρης σφρίγους και αισθημάτων, απεβίωσε προ ημερών εν Καστανιά των Αγράφων ο φοιτητής της Νομικής και διευθυντής του εν Αθήναις λαμπρού περιοδικού "Αθηνά", Ιωάννης Κ. Ζωγλοπίτης, υιος του πρότινος αποβιωσαντος πολιτευτού Καρδίτσας Κων/νου Ζωγλοπίτη. Τη απορρανωσθείση οικογενεία του μεταστάντος η "Μικρά" συλλυπείται ειλικρινώς".

Έξι χρόνια μετά, στις αρχές Ιανουαρίου του 1912 αφήνει την τελευταία του πνοή ο επόμενος γιος της οικογένειας, Ξενοφών, σε ηλικία 28 ετών. Ο Ξενοφών Ζωγλοπίτης είναι νεαρός δικηγόρος της Καρδίτσας και ο θάνατός του συγκίνησε βαθύτατα το θεσσαλικό κοινό. Ο επικήδειος που δημοσίευσε ο διευθυντής της εφημερίδας "Αναγέννησις" Τρικάλων, Ιωάννης Θεοδωρόπουλος, σκόρπισε ρίγη συγκινήσεως στο αναγνωστικό κοινό:

"Εις το άνθος της ηλικίας, όπου τόσαι ελπίδες και πόθοι εστηρίζοντο, τόσοι παλμοί ευγενείς έπαλλον και τόσον ευρύ και εύελπι το μέλλον διηνοίγετο, επέπρωτο ν' ανακοπεί υπό βασκάνου και φθονεράς μοίρας το νήμα της ζωής υπάρξεως προσφιλεστάτης, του νεαρού και διαπρεπούς δικηγόρου της γείτονος πόλεως Καρδίτσας Ξενοφώντος Ζωγλοπίτου. Τις γνωρίσας την νεαράν και γλυκυτάτην και συμπαθή μορφήν, την οποίαν βαρυσθενούσα η κοινωνία της Καρδίτσας προπέμπει εις την ψυχράν και άφωνον και μαύρην του τάφου κατοικίαν και μη θλιβόμενος; Και ποία καρδιά δεν θα συνθλιβεί εις την πίεσιν του άλγους το οποίον αφήνει η εκλιπούσα πολύτιμος και πολυαγαπημένη ύπαρξις; Και ποίου είδους βάλαμον παρηγορίας θα είναι ικανόν να ανακουφίσει την οδύνην υπό την οποίαν συνεχονται οι ατυχείς οικείοι και οι τεθλιμένοι φίλοι του, από των αγκαλών των οποίων τόσοσ προώρως και τόσοσ φαρμακερά ανηράπη η ελπίς αυτών και η μόνη παρηγορία; Οι ποταμοί των

Γιάννης Κ. Ζωγλοπίτης

δακρύων και αν ρεύσουσι, θα είναι ποτέ δυνατόν να μειώσουν τας αστειρεύτους του άλγους πηγάς και ποίαν αξίαν και ποίαν ανακούφοσιν ημπορούν να φέρουν, και αν ακόμη εξαντληθώσι μέχρι τρυγός αι αστειρευτοι του πόνου πληγαί; Αλλοίμονον, είναι τόσοσ μεγάλο και τόσοσ βαρύ το πλήγμα, ώστε επί πολύ, αν και δια παντός, απαρηγόρητοι και θρηνούντες θα μείνουν εκείνοι, ους τόσοσ καιρίως τούτο έπληξεν".

Από τον "Κήρυκα" της 2ης Ιανουαρίου 1912 πληροφορούμαστε ότι τον επικήδειο στην κηδεία του Ξενοφώντα Ζωγλοπίτη εξεφώνησε ο δικηγόρος της Καρδίτσας Χρήστος Αλλαμανής με απόφαση του Δικηγορικού Συλλόγου.

Μ' αυτόν το θλιβερό τρόπο αποδεκατίστηκε η οικογένεια του Κωστάκη Ζωγλοπίτη. Ωστόσο, η φοβερή νόσος δεν κατόρθωσε να την ξεκληρίσει. Απέφυγαν την τραγική μοίρα που τους κατάτρεχε άλλα τέσσερα παιδιά: Ο Γιώργος, που σταδιοδρόμησε ως μόνιμος αξιωματικός και υπηρέτησε ως υπασπιστής του Νικολάου Πλαστήρα στη Μικρά Ασία, ο Φώτης, που υπηρέτησε ως δημόσιος υπάλληλος στη Μακεδονία και δημιούργησε πολυμελή οικογένεια, η Αμαλία, που αφιέρωσε τη ζωή της στην περίθαλψη των "απόρων κορασίδων" στο ίδρυμα του Βόλου και η Μαρία για την τύχη της οποίας δεν γνωρίζουμε.-

ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΚΑΤΟΧΗΣ

Συνέχεια από τη σελ. 1

έρχονται οι Γερμανοί, οι οποίοι μόλις είχαν περάσει τη γέφυρα του Πηγειού στο δρόμο Τρικάλων -Καρδίτσας.

Η Ελλάδα ήταν υπό την κατοχή των Γερμανο-Ιταλών, αλλά στην Καρδίτσα δεν είχαν ακόμη εγκατασταθεί στρατιωτικές μονάδες. Μόνο στη Λάρισα και Τρίκαλα υπήρχαν, και, όποτε ήθελαν, έκαναν και μια βόλτα ως την Καρδίτσα. Εγώ και ο ξάδερφός μου Βαγγέλης, χωρίς να ξεφορτώσουμε το γαϊδουράκι, το βάλαμε στα πόδια προς την κατεύθυνση του χωριού μας και όχι βέβαια από τον κύριο δρόμο, αλλά μέσα από τα χωράφια.

Όταν βγήκαμε έξω από την πόλη, στην τοποθεσία "Καράμπαλη", σε έπιανε πανικός, γιατί έβλεπες, εκτός από γυναικόπαιδα, να τρέχουν μαζί τους και άλογα, μουλάρια, γαϊδουράκια, σκυλιά και γάτες! Το δύσκολο ήταν ότι ένα χιλιόμετρο έξω από την Καρδίτσα, υπήρχε ένα μεγάλο ανάχωμα, για να κρατά τα νερά των πλημμυρών, και εκεί υπήρχε μόνο ένα πέρασμα, και το νερό ήταν πάνω από μέτρο και βρώμικο. Το πέρασαμε, ένας πάνω στον άλλο, και συνεχίσαμε το τρέξιμο.

Αφού πέρασαμε το Μπράϊμι και φτάσαμε στη Σέκλιζα, ανεβήκαμε στο λόφο που είναι το εκκλησάκι του Αγίου Αθανασίου. Το εκκλησάκι ήταν κλειστό και αρκεστήκαμε να κάνουμε το σταυρό μας, που φτάσαμε σώοι. Από εκεί είδαμε ότι εκείνη τη στιγμή έμπαιναν οι Γερμανοί στην Καρδίτσα.

Το γαϊδουράκι όμως έμεινε στην πόλη, δεμένο και φορτωμένο! Την άλλη μέρα που έφυγαν οι Γερμανοί, πήγε στην Καρδίτσα η μάνα μου και έφερε το γαϊδουράκι στο χωριό. Εκείνη τη χρονιά δεν λειτούργησε το σχολείο, γιατί ήρθαν οι Ιταλοί και έκαμαν το σχολείο μας στρατώνα.-

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

Ήλιε μου,
έβγα ήλιε μου,
που κάνεις το χωράφι
και γεμίζει από χρυσάφι.

Δώσε μας,
ήλιε, ήλιε μου,
Το ρόδο και τα' αγκάθι,
φέξε ως του γιαλού τα βάθη.

Το νερό,
φέξε ήλιε μου,
να τρέχει και να λάμπει,
να μοσκοβολούν οι κάμποι.

Στρώσε μας,
χρυσούλιε μου,
τη γης με χαμομήλι
δώς μας το γλυκό σταφύλι.

Τον καρπό,
ήλιε, ήλιε μου,
το θέρο χάρισέ μας.
σαν το δέντρο ανάστησέ μας.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου
"ΧΕΛΙΔΟΝΙΑ"

Το «Απαγορευμένο»

Συνέχεια από τη σελ. 1

Ραχούλας αποφάσισε να το υλοτομήσει και το έβαλε σε δημοπρασία. Ο Ξυλέμπορας που το ενοίκιασε αποφάσισε τα ξύλα να τα κάνει ξυλοκάρβουνα, τα οποία την εποχή εκείνη είχαν ζήτηση στην αγορά.

Δεκάδες υλοτόμοι από το χωριό μας δούλεψαν στην κοπή και στο τεμαχισμό των ξύλων και ειδικός τεχνίτης επέβλεπε στην κατασκευή των καμινιών και την απανθράκωση των ξύλων. Μετά την υλοτομία το Δασαρχείο Καρδίτσας και η Κοινότητα Ραχούλας απαγόρευσαν στην περιοχή αυτή τη βοσκή των ζώων και την ξύλευση. Έκτοτε η περιοχή αυτή αναφερόταν με το όνομα "Απαγορευμένο". Όταν είχε τελειώσει η υλοτομία, η περιοχή αυτή έμοιαζε με σεληνικό τοπίο, σαν ένα κομμάτι της ερήμου.

Με τον καιρό άρχισε δειλά - δειλά να αναδύεται ένα δάσος και σε λίγα χρόνια το άχαρο τοπίο σκεπάστηκε με μια έντονη πρασιά η οποία εξαφάνισε την προηγούμενη ασχήμια του. Με την αυστηρή επιτήρηση το νεογεννημένο δάσος θέριψε και η βλάστηση κάλυψε τα πάντα. Εκτός από τις βελανιδιές υπήρχαν και άλλα είδη δέντρων, όπως μέλεγοι, κέδρα, φίλικια, κουμαριές, σφένδαμοι, νεροπλάτανοι και πολλά άλλα.

Με την αναδάσωση άρχισε και η επιστροφή και η διαμονή πολλών ζώων και πουλιών. Μέσα σε λίγα χρόνια η φύση έκανε το θαύμα της και μετέτρεψε το άχαρο αυτό τοπίο σ' ένα κομμάτι παραδείσου.

Το δάσος πύκνωσε τόσο που η διάβαση ήταν αδύνατη. Την άνοιξη η εικόνα και η μαγεία του τοπίου ήταν κάτι το ονειρώδες και απρόσμενο. Ήταν αυτό που λέει ο ποιητής: Το δάσος δροσάτο εδώ μειδιά, στα δένδρα από κάτω κοιμάται η σκιά. Παντού ίσκιος, δροσιά και η συναυλία των πουλιών και ιδίως των αηδονιών σου έδινε την αίσθηση ότι ζεις σ' ένα κομμάτι του παραδείσου. Τα κοτσύφια αμέτρητα πετούσαν στις λαγκαδιές αφήνοντας στο φτερούγισμά τους ατέλειωτα σφυρίγματα. Πέρδικες και τρυγόνια συμπλήρωναν τη μελωδία βοηθούμενα από πολλά άλλα είδη πουλιών.

Λαγοί, αλεπούδες, κουνάβια, σκαντζόχοιροι, ασβόι, χελώνες και φίδια εκπροσωπούσαν τον ζωικό κόσμο. Απαραίτητο στολίδι το ζαρκάδι έδινε με την παρουσία του μια άλλη χάρη. Τολμούσαν να κάνουν την εμφάνισή τους και στις παρυφές του χωριού. Κάποιο πήγε να σβήσει τη δίψα του στη γούρνα του Κωστίκα αλλά ήταν άτυχο.

Μέσα στην περιοχή αυτή υπήρχαν και τρεις αγροικίες. Του Νάκα, του Φέτσιου και του Κελεπούρη. Το μαντάκι του Ντίνου με τους αφρισμένους καταρράκτες έδινε ξεχωριστή ομορφιά και γοητεία στο όλο αυτό φυσικό κάλλος. Από το δρόμο Παλιοζωγλόπι - Ραχούλα σου δίνονταν η ευκαιρία να χαρείς και να απολαύσεις τη φυσική αυτή μαγεία.

Στην περιοχή αυτή γίνονταν σχολικές εκδρομές με επίκεντρο το Αγιασματάκι. Την Πρωτομαγιά του 1936 κάναμε εκδρομή στην τοποθεσία που ήταν πάνω από τη δέση που διοχέτευε το άφθονο νερό του ποταμού στο μαντάκι του Βησάρη Ντίνου. Η τοποθεσία ήταν μαγευτική. Ένα απέραντο λιβάδι ντυμένο στα πιο όμορφα λουλούδια λες και γνώριζε για την εκδρομή. Παπαρούνες, ανεμώνες, μαργαρίτες και πολλά άλλα λουλούδια και χόρτα αρωματικά απλώνονταν στο λιβάδι λες και γιόρταζαν την Πρωτομαγιά μαζί με τα αγνά παιδιά του σχολείου. Πάνω μας απλώνονταν το "Απαγορευμένο" με όλη του την μεγαλοπρέπεια, δίνοντας στο λιβάδι

ένα άλλο τόνο και συμπληρώνοντας την εικόνα που μόνο η φύση γνωρίζει καλλιτεχνικά και με μαεστρία να φιλοτεχνεί το κάδρο της ζωτάνιας του πρασίνου με τα χίλια μύρια χρώματα και αρώματα.

Το ποτάμι συμπλήρωνε την όλη ομορφιά με τα άφθονα και αφρίζοντα νερά που κατέρχονταν με ορμή από τις πλαγιές του Ιτάμου και έδιναν ζωή και κίνηση σε μαντάνια και μύλους του χωριού μας. Την όλη πρωτομαγιάτικη εικόνα συμπλήρωναν οι φτερωτοί ψάλτες, τα πουλιά, με μια γλυκιά αρμονία ταιριαστή, έτσι που όλα μαζί, φύση και μελωδία, συγκροτούσαν το τέλειο, το αρμονικό το υπέροχο.

Μέσα σ' αυτό το μεγαλείο της φύσης τα παιδιά έτρεξαν, έπαιζαν, έκοψαν λουλούδια από το περιβόλι της φύσης και στολίστηκαν για χάρη της πρωτομαγιάς που εκείνη την ημέρα είχε τη γιορτή της.

Το μεσημέρι φάγαμε το λιτό μας φαγητό, κυρίως αυγά, ξυνοτύρι ή τυρί και το βράδυ γυρίσαμε κατάκοποι στα σπίτια μας.

Πέρασαν λίγα χρόνια ξένοιαστα και ανέμελα και ήρθε και η Κατοχή με βάσανα και συμφορές. Το κράτος καταλύθηκε, οι υπηρεσίες ατόνισαν και η προστασία του "Απαγορευμένου" έπαψε να υπάρχει. Οι κάτοικοι άρχισαν να το ξυλεύουν και το δάσος άρχισε να χάνεται. Μέσα σε λίγα χρόνια η αποψίλωση πήρε τελειωτική μορφή και το δάσος σχεδόν εξαφανίστηκε. Πάνε τα δέντρα, πάνε τα αγρίμια, πάνε τα πουλιά, λες και μια αόρατη πυρκαγιά το εξαφάνισε από προσώπου γης.

Και μετά την Κατοχή οι άνθρωποι το ξύλευαν και τα κοπάδια καταβρόχχιζαν τα τρυφερά βλαστάρια των δέντρων και το "Απαγορευμένο" χάθηκε, λες και κάποια λαίλαπα το κατέστρεψε. Στη θέση του εμφανίστηκε ένα χέρσο, άδενδρο και άχαρο τοπίο. Μερικοί το παρομοίαζαν με ξεχερωμένο χωράφι κατάλληλο για τη σπορά μόνο βριζας.

Έχει όμως ο καιρός γυρίσματα και η φύση απέκτησε, έπειτα από δεκαετίες, όλα τα δικαιώματά της αφού οι παράγοντες που το κατέστρεψαν χάθηκαν, όπως οι ξυλοκόποι, τα υποζύγια, τα ζώα. Η ραγδαία αλλαγή τρόπου ζωής και η βιομηχανική και τεχνική πρόοδος και ανάπτυξη ωφέλησε την αναγέννηση του φυσικού πλούτου της χώρας μας και φυσικά το Ξαναζωτάνεμα του Απαγορευμένου.

Μπορεί να χάθηκε η λέξη αυτή, οι τοποθεσίες και τα μέρη που συγκροτούσαν το Απαγορευμένο υπάρχουν. Και δεν αναδύθηκε μόνο το συγκεκριμένο δάσος αλλά και όλα τα άλλα δάση της περιοχής μας και πλέον το χωριό μας περιβάλλεται γύρω - γύρω με καταπράσινα δάση που το προστατεύουν και το ανακουφίζουν τις θερμές ημέρες του καλοκαιριού. Όχι μόνον αναπύχθηκαν αισθητά τα γύρωθεν του χωριού μας δάση αλλά εμφανίστηκαν εμπλουτισμένα με νέα είδη φυτών, όπως τα μεγαλοπρεπή και ευθυτενή ελάτια που έκαναν ομαδική εμφάνιση μέχρι τις παρυφές του χωριού μας και που με το βαθύ σκούρο πράσινο χρώμα μοιάζουν με δασοφύλακες άγριπνους να περιφρουρούν και να προστατεύουν στο εξής το δάσος που τόσο χρήσιμο και απαραίτητο είναι για τη ζωή μας, για τη ζωή όλων των ανθρώπων.

ΤΟ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΚΟ ΔΕΝΔΡΟ ΤΩΝ ΦΕΤΣΑΙΩΝ

Αφήγηση: Βασίλη Φέτσιου

Επιμέλεια: Βασίλη Καραγιάννη

Η γνώση του γενεαλογικού μας δένδρου, ή η καταγωγή μας, ή η ρίζας μας και το απλούστερο που λέει ο λαός μας "από πού βαστάει η σκούφια μας", αποτελεί σημαντικό στοιχείο, ντοκουμέντο και μας συνδέει άρρηκτα με το παρελθόν. Ο άνθρωπος από τη φύση του τον ανησυχεί και τον απασχολεί το μέλλον του. Προσπαθεί να προβλέψει και να προδιαγράψει την εξέλιξη της ζωής του. Εξίσου και βασανιστικά θέλει να γνωρίζει και το παρελθόν του, τους προγόνους του, τη δράση αυτών και γενικά την προσωπική του ιστορία.

Για να συνταχθεί το γενεαλογικό δένδρο οποιουδήποτε χρειάζεται προφορικά αλλά πρωτίστως γραπτά στοιχεία για το απώτερο παρελθόν. Δυστυχώς για μας τους Έλληνες που για αιώνες βρεθήκαμε υπό την κατοχή άλλων λαών και για 400 χρόνια κάτω από τη πιο βάρβαρη σκλαβιά των Τούρκων οι οποίοι ενδιαφέρονταν κυρίως για την είσπραξη των ποικιλονόμων φόρων, στοιχεία που να μας βοηθούν στη σύνταξη του γενεαλογικού μας δένδρου δεν υπάρχουν. Μετά την απελευθέρωση από τον Ξετικό ζυγό συντάχθηκαν μόνο μητρώα αρρένων για τη στράτευση, τα δε δημοτολόγια άρχισαν να γίνονται μετά τον εμφύλιο πόλεμο.

Στις διάφορες εξεγέρσεις των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων, εκείνοι απαντούσαν με φωτιά και τσεκούρι. Έκαιγαν τα χωριά, κατέστρεφαν τον πλούτο μας και οι κάτοικοι αυτών των περιοχών μετακινούνταν σ' άλλες περιοχές. Η καταστροφή και το κάψιμο των χωριών μας συνεχίστηκε μέχρι την τριπλή κατοχή 1941-1944. Έτσι οποιαδήποτε στοιχείο που βοηθούσε στη σύνταξη του γενεαλογικού δένδρου χάθηκε στα αποκαΐδια και τη στάχτη. Αυτό βέβαια δεν μας εμποδίζει να καθίσουμε κάτω και να αρχίσουμε την καταγραφή του γενεαλογικού μας δένδρου έστω στηρίζομενοι στα Μητρώα αρρένων, στους εκλογικούς καταλόγους ή σε προφορικές μαρτυρίες. Πολλοί έκαναν μία αρχή έστω και με αυτά τα πενιχρά στοιχεία.

Ένας απ' αυτούς που δεν ποθήθηκε, δεν απογοητεύτηκε, δεν αποθαρρύνθηκε από την έλλειψη των σχετικών πληροφοριών αλλά με επιμονή, θάρρος και αποφασιστικότητα διερεύνησε, αναζήτησε και βρήκε λίγα τουλάχιστον στοιχεία ικανά στη σύνταξη του γενεαλογικού δένδρου έστω και σε βάθος χρόνου δυο περίπου αιώνων, είναι και ο συγχωριανός μας Βασίλης Φέτσιος ο οποίος με παρεκάλεσε και εγώ ευχαρίστως ανταποκρίθηκα στο να τον βοηθήσω στη σύνταξη του γενεαλογικού δένδρου. Πριν ο Βασίλης Φέτσιος αρχίσει τη διήγηση του γενεαλογικού του δένδρου καταθέτω και εγώ τις δικές μου πληροφορίες, όπως τις θυμάμαι από τον πατέρα μου ο οποίος εκτιμούσε αυτό το γένος. Έλεγε, λοιπόν, ότι οι Φετσαίοι ήταν άνθρωποι φιλήσυχου, εργατικοί και ασχολούνταν με τις δουλειές τους. Το κύριο επάγγελμα ήταν η κτηνοτροφία και ζούσαν στην περιοχή Πριτς, όχι μακριά από τα τελευταία σπίτια του χωριού μας τα οποία είχαν οι Κελεπουραίοι Νίκος και Λίας. Ο Βασίλης Φέτσιος, ο παππούς του σημερινού Βασίλη, ήταν από τους πρώτους μαθητές του σχολείου μας.

Τα παρακάτω που ακολουθούν αποτελούν αφήγηση του Βασίλη Φέτσιου: Προσπάθησα, ερεύνησα, ρώτησα για να μάθω για τους προγόνους μου. Γραπτά στοιχεία δεν βρήκα παρά αυτά που περιέχονται στο υπάρχον Μητρώο Αρρένων της κοινότητας του χωριού μας. Λέγεται ότι οι Φετσαίοι είναι οι παλαιότεροι κάτοικοι του χωριού μας. Δυστυχώς δεν υπάρχουν γραπτά στοιχεία, αποδείξεις, ντοκουμέντα. Για να το λένουν όλοι και να το επιβεβαιώνουν με όσα σώθηκαν προφορικά, έτσι πρέπει να είναι.

Ο πρώτος Φέτσιος που είναι γνωστός, είναι ο Φέτσιος Στέργιος του Βασιλείου ο οποίος γεννήθηκε περίπου το 1813 και νέος υπηρέτησε χοσμεκιάρης στο Μοναστήρι της Κορώνας. Το πόσο έμεινε εκεί δεν το γνωρίζω. Με την επιστροφή του στο χωριό και νέος πλέον παντρεύτηκε με κορίτσι από το Καταφύγι, αλλά μας είναι άγνωστο το ονοματεπώνυμο και εγκαταστάθηκε μόνιμα στο Πριτς. Απέκτησε τρία αγόρια τους Γιώργο (Γάκη), Γιάννη και Θύμιο. Δεν γνωρίζουμε εάν είχε και θυγατέρες και πόσες.

Ο Φέτσιος Γιώργος (Γάκης) του Στεργίου γεννήθηκε το έτος 1842. Έμεινε μόνιμα στο Πριτς και ασχολούνταν κυρίως με την κτηνοτροφία και δευτερευόντως με την γεωργία. Όπως προκύπτει από έρευνα που έκανα, οι Φετσαίοι δεν διέθεταν οικόπεδο και σπίτι ούτε στο αρχικό Ζωγλόπι (Παλιοζωγλόπι) ούτε στη σημερινή Ραχούλα. Ανέκαθεν παρέμειναν στην παραπάνω τοποθεσία. Για ένα χρονικό διάστημα ο Γάκης δούλεψε χοσμεκιάρης στον κ. Πάνο Ζωγλοπίτη. Ήταν άνθρωπος έντιμος, εργατικός και διακρίνονταν από τους άλλους συγχωριανούς του για την βροντώδη στενωρία φωνή του και την ταχύτητα στο βάδισμα και στο τρέξιμο.

Στην περίοδο που εργαζόταν στον κυρ Πάνο εξετέλεσε μια απίστευτη αποστολή. Ο Πάνος Ζωγλοπίτης έπρεπε να επικοινωνήσει εντός 24ώρου και να πάρει απάντηση για κατεπείγον θέμα με την τουρκική στρατιωτική διοίκηση Λάρισας. Ο κυρ Πάνος στηρίχτηκε στο μόνο γοργοπόδαρο που υπήρχε στο χωριό μας και υπηρετούσε στο αρχοντικό του στο Γάκη Φέτσιο και η επιλογή του τον δικαίωσε. Ο Γάκης πήρε το έγγραφο, έβαλε στα πόδια του φτερά πήρε το δρόμο για τη Λάρισα και για συντομία κινήθηκε μέσα από χωράφια, έφθασε στη Λάρισα, έδωσε το έγγραφο, πήρε την απάντηση και έφυγε αμέσως για το Ζωγλόπι. Στη Λάρισα ξεκουράστηκε όσο χρόνο χρειάστηκε να διαβασθεί το έγγραφο και να συνταχθεί η απάντηση. Μέσα στο 24ωρο έφθασε στο Ζωγλόπι άπνους και κατακουρασμένος αλλά φέρνοντας εις πέρας την αποστολή του. Όταν τον είδε ο κυρ Πάνος τον Γάκη με το έγγραφο στα χέρια να φθάνει στο αρχοντικό του δεν πίστευε στα μάτια του. Το γεγονός αυτό έγινε γνωστό στην περιοχή μας σαν θρύλος και οι γέροντες το διηγούνταν στους νεότερους και θυρελάται μέχρι σήμερα.

Ο Γάκης παντρεύτηκε χωρίς να γνωρίζουμε το όνομα και το επίθετο αυτής της γυναίκας και απέκτησε τρία αγόρια και τρία κορίτσια, τα εξής: Τον Στέργιο που γεννήθηκε το έτος 1873, τον Τάσιο που γεννήθηκε το έτος 1881 και το Βασίλη το 1887. Οι θυγατέρες του ήταν η Ζωή που παντρεύτηκε τον Κώστα Κελεπούρη, η Παρασκευή που παντρεύτηκε τον Νίκο Γκορτσά, τον παππού του σημερινού Νίκου Γκορτσά, ενώ για την τρίτη λέγεται ότι παντρεύτηκε τον Βάιο Βρέκο.

Η Ζωή με τον Κώστα Κελεπούρη απέκτησαν παιδιά αλλά χάνονταν μικρά. Η Παρασκευή με τον Νίκο Γκορτσά απέκτησαν τα παρακάτω παιδιά: Το Χρήστο, τη Φώτο, τη Βάγγω και την Ελένη.

Ο Στέργιος Γεωργίου Φέτσιος παντρεύτηκε την Παρασκευή, το γένος Αλεξάκου από τον Αμάραντο (Μαστρογιάννη) και απέκτησαν όλο κορίτσια: Την Παναγιώτα, σύζυγο Φωτίου Κωτσαιρίδη, τη Λαμπρούλα, σύζυγο Ευάγγελου Κελεπούρη και την Ζωή σύζυγο Δημητρίου Νάκου.

Ο Τάσιος Γεωργίου Φέτσιος, ο επιλεγόμενος και λοχίας διότι όταν έρχονταν στο χωριό στρατιώτης φορούσε ψεύτικα διακριτικά λοχία για να δαλεάσει την Μάρθα Κωστίκα, την οποία και παντρεύτηκε, απέκτησε ένα μόνο αγόρι τον Αποστόλη Φέτσιο.

Ο Βασίλης Γεωργίου Φέτσιος παντρεύτηκε τη Βαία Αναστασίου Τσιότρα και απέκτησαν τρία παιδιά. Το Γιώργο, το Μήτρο και την Ελένη.

Ο Γεώργιος Βασιλείου Φέτσιος παντρεύτηκε την Κωνσταντία Δημητρίου Κελεπούρη και απέκτησαν τα εξής 4 παιδιά: Το Βασίλη, τον Δημήτριο, ιερέα, την Γκόλφω και τον Κωνσταντίνο.

Τέλος ο Βασίλειος Γεωργίου Φέτσιος παντρεύτηκε την Ελένη Κώστα Μανώλη και απέκτησαν δύο παιδιά, τον Γιώργο, σημερινό Ιερέα του χωριού μας, και την Κωνσταντία.

Τελειώνοντας ευχαριστώ όλους τους συνδρομητές των Ζ.Χ. που θα διαβάσουν τα κείμενά μου και εύχομαι το παράδειγμά μου να το ακολουθήσουν και άλλοι χωριανοί μας, διότι τα γενεαλογικά δένδρα αποτελούν μέρος της ιστορίας του χωριού μας.

Τα τοπωνύμια και τα επίθετα του χωριού

Γράφει ο
Θωμάς Κίσισας

Τα τοπωνύμια είναι εκεί δεν φεύγουν, και θα μείνουν για πάντα. Τα επίθετα όμως που δίνουν το τοπωνύμιο χάνονται. Υπάρχει το τοπωνύμιο δεν υπάρχει το επίθετο.

1. Στ' Κλάρα το τοπωνύμιο είναι εκεί, όμως το επίθετο Κλάρας ήταν στη Λαμία - Απόγονος ο Θανάσης Κλάρας ο Πρωτοκαπετάνιος του Ε.Λ.Α.Σ. "Αρης Βελουχιώτης".

2. Στ' Μαυρογιάννη υπάρχει το τοπωνύμιο δεν υπάρχει το επίθετο στο χωριό αλλά στην Καρδίτσα.

3. Μητσέικα αυτό το επίθετο (Μήτσιοι) υπάρχει στο Νεοχώρι.

4. Στ' Χατζή το επίθετο αυτό υπάρχει στην Καρδίτσα.

5. Στ' Μπαϊρακτάρη υπάρχει το τοπωνύμιο αλλά το επίθετο υπάρχει στην Καρδίτσα.

6. Στ' Κουρτέσινας δεν υπάρχει το επίθετο στο χωριό. Υπάρχει όμως στο Σουφλί του Έβρου. Είχα συσπουδαστή τον Αποστόλη Κουρτέση.

7. Στ' Θεολόγη. Αυτό το επίθετο υπάρχει στο Νεοχώρι και στην Καρδίτσα.

8. Βαϊνάς αυτό το επίθετο υπάρχει στην Απιδιά.

9. Στ' Λαπατά έμπορος στην Κομοτηνή.

10. Στ' Κοτσιλή το επίθετο αυτό υπάρχει στο Βόλο.

11. Στην Κουμπάραινα, αυτό το επίθετο υπάρχει στην Λάρισα.

12. Στ' Σουφλερή. Αυτό το επίθετο υπάρχει στο χωριό Αμυγδαλεώνας Καβάλας, είναι Σαρακατσάνος.

13. Στ' Μπαλά το επίθετο αυτό υπάρχει στην Καρδίτσα και σε άλλα μέρη.

14. Στ' Κατσαμπέρη υποψήφιος βουλευτής Ηλείας.

15. Στ' Ντελή επίθετο στο Καλλίθηρο.

16. Στ' Καρά στο Καταφύγι Γρεβενών

17. Γιώτης στη Λάρισα.

18. Στ' Ζαβίνας το επίθετο Ζαβός υπάρχει στον Αλμυρό.

19. Στ' Ξανθ' το επίθετο αυτό στον Αλμυρό.

20. Στ' Κανάτα στην Πύλη Τρικάλων. Υπάρχει Γυμναστής σε Γυμνάσιο της Καβάλας.

Τον ρώτησα αν είναι ντόπιος και μου είπε : "Οι δικοί μου κατέβηκαν από τα βουνά". Όταν του είπα στο χωριό μου υπάρχει τοποθεσία στ' Κανάτα μου είπε δεν έχω ιδέα από πού κατέβηκαν οι πρόγονοί του.

Η δραματική μείωση των κατοίκων του χωριού θα αφήσει και άλλα τοπωνύμια. Οι νέοι αν θα υπάρχουν και θελήσουν να ασχοληθούν με τις ρίζες των χωριανών θα δυσκολευτούν πολύ.

Θα ακούνε π.χ. στα Κισσαίικα θα ρωτούν μα υπήρχε επίθετο Κίσισας; Άφησε απογόνους; Που βρίσκονται; Γιατί δεν φαίνονται στο χωριό; Από ορισμένα επίθετα υπάρχει μόνο ένας απόγονος από άλλα κανένας. Χάθηκαν τα επίθετα. Ρεντίνας, Κασιάκας, Τσιάκης, Νάκος, Δημητρός, Μπούτλας, Κωστής - Ζάιρας (έμεινε μόνο ο μαχαλάς). Κάποτε έγραφα "Ίταμε κάλεσε τα παιδιά σου να' ρθουν πάλι κοντά σου να ζωντανέψει το χωριό σαν άλλοτε και τώρα".

Δεν έγινε τίποτα. Γύρισαν 3-4 οικογένειες κι αυτοί είναι συνταξιούχοι.

Ας ελπίσουμε ότι κάτι μπορεί να γίνει. Τώρα θα με ρωτήσει κάποιος γιατί εσύ δεν έρχεσαι να μείνεις στο χωριό; Του απαντώ "δεν έχω που να κρεμάσω το καπέλο μου".

Τώρα τι σχέση μπορεί να έχουν τα επίθετα με τα τοπωνύμια δεν το γνωρίζω. Μια

έρευνα μπορεί να αποδείξει ότι ίσως μερικά επίθετα να έχουν σχέση με το χωριό μας.

Αν ρωτήσει έναν 20χρονο που είναι τα παιδιά του Γιώργου Κατσιούλα αν δεν είναι συγγενείς δεν ξέρει να σας απαντήσει. Το ίδιο με τους απογόνους του Χρήστου Τίγκα, του Γιάννη Κατσιούλα, του Σπύρου Κίσις κ.ά.

Διαχρονικά ο Μέγας Αλέξανδρος "μήλον της έριδος" μεταξύ Σλάβων και Βουλγάρων

Η βουλγαρική προπαγάνδα κατά της Ελλάδας τον 19ο αιώνα

Από τα απομνημονεύματα του δασκάλου Γ. Σωτήρη

Δεν είναι οι Σκοπιανοί πρώτοι που διεκδικούν τον Μεγαλέξανδρο. Πριν απ' αυτούς τον διεκδίκησαν, κατά καιρούς, Βούλγαροι και Σλάβοι, αλλά οι ανιστόρητοι ισχυρισμοί τους κατέληξαν στη γελοιοποίησή τους. Το κείμενο που ακολουθεί προέρχεται από τα απομνημονεύματα του Ηπειρώτη δασκάλου Γεωργίου Σωτήρη(1856- 1943) και περιγράφει ένα επεισόδιο που δημιούργησε ο ίδιος, εις βάρος των Βουλγάρων, όταν σπούδαζε στη Βραίλα της Ρουμανίας, κοντά σε κάποιον θείο του. Ο Γ. Σωτήρης έζησε αρκετά χρόνια στην Καρδίτσα της τουρκοκρατίας, στην αρχή ως υπάλληλος κάποιου συμπατριώτη του και αργότερα ως δάσκαλος στα χωριά Μύρους, Κανάλια και Μεσδάνι. Το κείμενο τροποποιήθηκε κάπως και συντομεύτηκε, για να προσαρμοστεί στα μέτρα της εφημερίδας.

"...Την 10η Μαΐου 1872 δημιούργησα το εξής επεισόδιο: Ήταν εθνική εορτή των Ρουμάνων και είχαν αργία όχι μόνο τα σχολεία, αλλά και οι επιχειρήσεις και τα καταστήματα. Οι Βούλγαροι γιορτάζοντας τη γιορτή των Αγίων Κυρίλλου και Μεθοδίου, έβαζαν τα θεμέλια της πρώτης βουλγαρικής εκκλησίας στη Βραίλα.

Μετά τον αγιασμό, μίλησε κάποιος επίσημος Βούλγαρος για λίγο και έπειτα έλαβε το λόγο άλλος Βούλγαρος, ο οποίος επιτέθηκε λαύρως κατά του πατριάρχη Κων/πόλεως, του κλήρου και των Φαναριωτών και τέλος κατά όλου του ελληνικού έθνους, το οποίο αποκάλεσε "βρομερό και βάρβαρο και στίγμα των άλλων εθνών και ως τέτοιο πρέπει να εξαλειφθεί από το πρόσωπο της γης, διότι, όχι μόνο διέπραξε στυγερά κακουργήματα, αλλά και το στυγερό και ανόσιο κακούργημα καίγοντας τη βιβλιοθήκη της Αλεξανδρείας, την οποία είχε ιδρύσει ο μέγας ...Βούλγαρος βασιλεύς Αλέξανδρος ο Μέγας!". Εγώ τότε, δεν μπόρεσα να συγκρατηθώ και φώναξα στα ρουμανικά: "**Δεν λέτε, κύριε, ότι τα βουλγαρικά βιβλία ήταν γραμμένα στο κραμβολάχανο και τα έφαγε η γελάδα, παρά λέτε αναίσχυντα ψεύδη;**"

Επικράτησε μεγάλη σύγχυση, διακόπηκε το παραλήρημα του βούλγαρου ρήτορα και πολλοί Βούλγαροι που παρευρίσκονταν στη συγκέντρωση κινήθηκαν εναντίον μου, αλλά μερικοί Κεφαλλονίτες που ήταν κοντά μου με φυγάδευσαν και έτσι γλίτωσα το ξύλο. Την επομένη η ρουμανική σατυρική εφημερίδα "Λατέρνα" δημοσίευσε το επεισόδιο εμπαιζώντας τους Βουλγάρους και το γεγονός έλαβε διαστάσεις. Όλοι οι Έλληνες της πόλης έμαθαν ότι ένα πατριωτάκι από την Ήπειρο γελοιοποίησε τους Βουλγάρους και χάρηκαν πολύ. Μεταξύ των άλλων έμαθε το γεγονός ο γυμνασιάρχης και οι καθηγητές μου και ήλθαν να συγχαρούν τους θεούς μου, λέγοντας τα καλύτερα λόγια για εμένα.

Το επεισόδιο έμαθε και ο Γιαννιώτης πρόξενος της Ρωσίας κ. Μελάς και τη μεθεπομένη Σάββατο 13 Μαΐου, ήρθε στο εργαστήριο του θείου μου και, αφού βεβαιώθηκε ότι όλοι οι εργαζόμενοι ήταν Έλληνες, ζήτησε να συγκεντρωθεί όλο το προσωπικό καθώς και εγώ. Ο πρόξενος, αφού με χαιρέτησε με χειραψία, μου έβαλε στην παλάμη πέντε χρυσά ρούβλια. Τον ευχαρίστησα και στάθηκα όρθιος δίπλα του. Τότε ο πρόξενος, με αγανάκτηση είπε τα εξής: "Ξέρετε, αγαπητοί μου πατριώτες, πολύ στενοχωρήθηκα για τις φλυαρίες του Βουλγάρου ρήτορα, του οποίου, αν δεν ήμουν πρόξενος της Ρωσίας, θα του έσπαζα το κεφάλι, αλλά τι να κάμω; η Ρωσία προστατεύει τους Βουλγάρους. Ακούσας τα λόγια του ανεψιού σου -είπε στο θείο μου- χάρηκα, ικανοποιήθηκα".

Χαιρετίσματα στο Βενιζέλο... απ' την Αριστοτέλαινα!

Στην αρχή της διακυβέρνησης της χώρας απ' το Βενιζέλο οργιάζε η ζωοκλοπή και η φυγοδικία. Ήταν δύσκολο να τα βγάλεις πέρα, αν δεν ήσουν άξιος να κλέβεις στη ύπαιθρο. Η ζωοκλοπή δεν ήταν μόνο πόρος ζωής, αλλά το θεωρούσαν και αξιάδα και εξυπνάδα σε κείνους που την έκαναν.

Φοβόταν όμως οι κλέφτες τις φυλακές, γιατί οι συνθήκες εκεί ήταν άθλιες. Πείνα, ψείρα, βρώμα και ξύλο. Γι' αυτό προτιμούσαν οι κλέφτες τη φυγοδικία. Δικάζονταν ερήμην και φυγοδικούσαν. Γέμιζαν οι ράχες και τα χωριά φυγοδικούς. Βρέθηκε σε δύσκολη θέση ο Βενιζέλος. Εκτός απ' τους αυστηρούς νόμους που ψήφισε εναντίον των ζωοκλεφτών, μετέτρεψε και τη φυγοδικία σε χρηματική ποινή. Έτσι η φυγοδικία μειώθηκε. Μ' αυτό και με άλλους νόμους περιορίσε πολύ τη ζωοκλοπή. Και οι άνθρωποι ζούσαν ήρεμοι. Δεν φοβόνταν την κλεψιά. Ήξεραν πως τους προστατεύει ο νόμος του Βενιζέλου. Γι' αυτό και τον ευγνωμονούσαν.

Ο Σπύρος Μελάς αναφέρει το παρακάτω περιστατικό που δείχνει την ευγνωμοσύνη του απλού λαού, αλλά και την εμπιστοσύνη στο Βενιζέλο:

" Σε εκδρομή από τη Ζαχλωρού-Μέγα Σπήλαιο-στα Καλάβρυτα, κατά μήκος του Βουραϊκού, είχαμε σταματήσει σ' ένα χάνι-περίφημο την εποχή εκείνη- το λεγόμενο "της Αριστοτέλαινας". Ο Αριστοτέλης ήτανε μακαρίτης, η δε χήρα, μια γυναίκα μνημειώδης, διατηρούσε αυτό το χάνι σ' ένα γραφικό γύρισμα της ακροποταμιάς, όπου ο οδοιπόρος, κάτω από τον ίσκιο των πλατάνων κι ανάμεσα σε όρνιθες, γουρούνια κι ένα σκύλο, μπορούσε να καθίσει και να πάρει ένα λιτό πρόγευμα με αυγά, τυρί, μαύρο σταρένιο ψωμί και κρασάκι. Όταν καθίσαμε, η Αριστοτέλαινα ήρθε κοντά μας, ανασκουμπωμένη, κατακόκκινη και ιδρωκοπημένη για να μας ρωτήσει:

-Αθηναίοι είσαστε;

-Μάλιστα.

-Άμα γυρίσετε με το καλό στην Αθήνα, θα τον δείτε το Μπενζέλο; - Δεν ήξερε ούτε το όνομα να πει.

-Θα τον δούμε...

Να του πείτε χαιρετίσματα από μένα την Αριστοτέλαινα. Και πως ούλος ο Μωριάς δοξάζει τ' όνομά του... και θα του κάνουμε εικόνη, που λέει ο λόγος... και θα του ανάβουμε καντήλι... αυτό να του πείτε...

-Θα του το πούμε... Αλλά τι το καλό σούκανε εσένα, κυρά Αριστοτέλαινα;

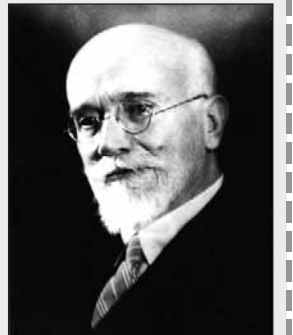
-Τι καλό μούκανε; Αμολλάω το μαρτίνι μου (μανάρι) στο λιβάδι να βοσκήσει... και τ' ακούω να βελάζει μέχρι το βράδυ... Αυτό μούκανε.

-Γιατί, πριν δε βελάζε, δηλαδή;

-Πού να βελάξει; τ' άφηναν οι κλέφτες;

Αυτό το αίσθημα ασφάλειας που έλειπε και που φύτεψε στις ψυχές των Ελλήνων η Ανορθωτική Κυβέρνηση, έδωσε στο λαό την εντύπωση ότι συντελείται αληθινή αναγέννηση στα πράγματα της πολιτείας. Μετά τους νόμους περί φυγοδικίας και ζωοκλοπής και την αποκατάσταση της ασφάλειας στην ύπαιθρο, ήταν η ανάπλαση της δικαιοσύνης, που επιχείρησε κι ως ένα σημείο πέτυχε η κυβέρνηση".

(Από το βιβλίο του Κώστα Παπαδημητρίου "Ανέκδοτα και μαρτυρίες απ' τη Νεοελληνική Ιστορία")

Ελευθέριος Βενιζέλος

Όσα φέρνει...

Στον Προφητηλία στις 20 Ιουλίου

Κάπως πρώιμο αυτό το πανηγυράκι και λιγοστός ο κόσμος. Κάθε χρόνο όμως αρκετοί συγχωριανοί προσέρχονται προσκυνητές στο ιστορικό και γραφικό εκκλησάκι του.

Στην Αγία Παρασκευή στις 26 Ιουλίου

Η Αγία Παρασκευή από τα παλιά χρόνια θεωρείται θαυματουργή και οι συγχωριανοί μας την ευλαβούνται ιδιαίτερα. Παλαιότερα έκαναν και τάματα.

Στη Μεταμόρφωση του Σωτήρος, στον Ίταμο

Τα τελευταία χρόνια η εκκλησία και ο προαύλιος χώρος της Μεταμόρφωσης, στον Ίταμο, πλημμυρίζουν από προσκυνητές. Ραχουλιώτες, Καστανιώτες, Μουχιώτες, Καροπλεσίτες και Καρδιτσιώτες τιμούν κάθε χρόνο τη γιορτή της μεταμόρφωσης του Σωτήρος, στον Ίταμο. Μετά τη δοξολογία, όπως καθιερώθηκε τα τελευταία χρόνια, ο Μορφωτικός Σύλλογος, Ραχούλας πρόσφερε και φέτος την παραδοσιακή φασολάδα. Στη συνέχεια, δημοτική κομπανία συντρόφευσε τους γλεντζέδες μέχρι το απόγευμα. ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ και του χρόνου να 'μαστε καλά, να συναντηθούμε πάλι!

το καλοκαιράκι

Στην Παναγία, το Δεκαπενταύγουστο

Το δεκαπενταύγουστο αποτελεί προσκλητήριο για τους, όπου γης, χωριανούς μας. Είναι ένα άτυπο αντάμωμα συγγενών και φίλων. Την κατάσταση διευκολύνει και η καθιερωμένη τριήμερη αργία και ο προαύλιος χώρος πλημμυρίζει από ανθρώπους και αυτοκίνητα. Αυτοκίνητα, πολλά αυτοκίνητα, που δημιουργούν αδιαχώρητο ως την είσοδο του ναού. Και να 'ταν τουλάχιστο ηλικιωμένοι ή ανάπηροι! Νέα παιδιά είναι οι πιο πολλοί. Φωτογραφίες Κ. Κορκόντζελου.

Από το πανηγύρι στις 5 Αυγούστου

Το Σάββατο 5 Αυγούστου, η πλατεία της Ραχούλας θύμιζε "Καραϊσκάκεια"! Η καλά οργανωμένη μουσικοχορευτική βραδιά έδωσε την ευκαιρία σε μικρούς και μεγάλους να ξεφαντώσουν και το γλέντι, που διανθίστηκε με τα χορευτικά των Συλλόγων, κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες! Οι φωτογραφίες μιλούν μόνες τους.

Πανηγύρι χωρίς οβελία και ποτά δεν γίνεται.

Απαγωγή από τους αντάρτες (11-12-1948)

Συνέχεια από τη σελ. 1

αυτή είναι η αξία της μαρτυρίας του. Αυτός είναι και ο λόγος που κρίναμε ότι τα "βιώματα της παιδικής του ηλικίας", των οποίων δημοσιεύσαμε το πρώτο μέρος, μπορούν να ...περιμένουν, για να δώσουν χώρο στο παραπάνω γεγονός, που θεωρείται το πιο τραγικό από όσα συνέβησαν στον ελληνικό εμφύλιο]

"Όπως προχωρούσαμε όλοι, άγνωστοι μεταξύ μας, άνθρωποι ταλαιπωρημένοι και προ πάντων βουβοί και αβέβαιοι για την τύχη μας, παρουσιάζαμε μια εικόνα καταθλιπτική, μια εικόνα ανθρώπων που βαδίζαμε προς το άγνωστο, που προχωρούσαμε αθέλητα για την κρεατομηχανή του πολέμου, βέβαιοι στο τέλος ότι καθένας μας θα είχε τη δική του τύχη που ήταν και συνάρτηση της θέλησής του να επιβιώσει!"

Απαγωγή από την Καρδίτσα

Σάββατο απόγευμα ο Γρηγόρης (φίλος και συμμαθητής του) ήλθε στο σπίτι μας. Μίλησε στη μάνα μου και παρακάλεσε να με αφήσει να πάω στο δωμάτιό του για να περάσουμε εκεί τη νύχτα, που ως κεντρικότερο, θα είχε περισσότερη ασφάλεια. Το δωμάτιο ήταν κοντά στο προαύλιο του Γυμνασίου και πιο πέρα ήταν κάποιες στρατιωτικές αποθήκες φυλασσομένες από το στρατό. Εκείνο το απόγευμα είχα πλυθεί και αυτά που φορούσα ήταν η μπλούζα, χωρίς φανέλα, και ένα ντρίλινο κουστούμι ελαφρό και ευτελέστατης αξίας. Αυτά τα αναφέρω, γιατί έτσι ελαφρά ντυμένος θα αντιμετώπιζα αργότερα το χειμώνα στο βουνό. Το βράδυ ξαπλώσαμε για ύπνο στο δωμάτιο. Εντός αυτού υπήρχαν δυο ημίδιπλα κρεβάτια, το ένα απέναντι στο άλλο. Εγώ ξάπλωσα μαζί με το Γρηγόρη και απέναντι ο Ηρακλής, συμμαθητής και αυτός, με ένα μικρότερο αγόρι, μαθητή. Και οι τρεις τους ήταν από το ίδιο χωριό.

Η επίθεση κατά της πόλης άρχισε ωρίς, μόλις έπεσε το σκοτάδι. Στην αρχή δεν το πήραμε στα σοβαρά, νομίζοντας ότι η κατάσταση ελέγχεται απόλυτα από το στρατό. Καθώς όμως η νύχτα προχωρούσε, οι πυροβολισμοί γίνονταν ακόμη εντονότεροι και μάλιστα κάποιες σφαίρες πέρασαν από το παράθυρο και καρφώθηκαν στον απέναντι τοίχο, πάνω από το κρεβάτι μας. Ακούσαμε και κάποιον αντάρτη, που, πετώντας πέτρες, προσπαθούσε να σπάσει τη λάμπα από το στυλό της ηλεκτρικής εταιρείας, που φώτιζε το δρόμο. Τρομοκρατηθήκαμε και μας έπιασε συγχουρία. Χρησιμοποιήσαμε για δοχείο κάποια κατσαρόλα φαγητού και όλα αυτά μέσα στο σκοτάδι, γιατί δεν τολμούσαμε να ανοίξουμε το φως. Η νύχτα που περάσαμε, μέχρι να ξημερώσει, ήταν εφιαλτική, αφού υπήρχε μεγάλη πιθανότητα να τραυματισθούμε από τις σφαίρες, ακόμα και να σκοτωθούμε. Όταν έφεξε γα καλά η μέρα, οι πυροβολισμοί αραιώσανε και εμείς αναθαρρήσαμε. Από το παράθυρο είχαμε αρκετό φως, αλλά δεν τολμούσαμε να ανοίξουμε την πόρτα, η οποία έβλεπε προς την οδό Τρικάλων.

Η Κυριακή του Αγίου Σπυριδωνος ήταν ηλιόλουστη ημέρα. Το πρωί δεν υπήρχε κυκλοφορία και εμείς υποθέσαμε ότι, ως συνήθως, μετά από κάθε χτύπημα, ο στρατός είχε απαγορεύσει την κυκλοφορία, μέχρις ότου αποκατασταθεί η τάξη. Κάμαμε λάθος! Μέσα στο δωμάτιο δεν υπήρχε τίποτε για να φάμε, αλλά και το προηγούμενο βραδινό δεν είχαμε φάει. Ο Γρηγόρης καθόταν κοντά στο παράθυρο και με ένα παλιό βιολί έπαιζε το εμβατήριο "Πάνω κει στις Πίνδου μας τις κορφές...". Ήταν αυτοδίδακτος μουσικός με καλές επιδόσεις και είχε πολύ καλό αυτί, που τον βοηθούσε. Λίγο αργότερα, ήλθε η γιαγιά του σπιτιού και μας έφερε από μια φέτα ψωμί με τυρί. Ήλθε στην κατάλληλη ώρα, γιατί εκείνη η φέτα ψωμοτύρι μας κράτησε στα

πόδια μας τις επόμενες ατέλειωτες ώρες...

Κατά τη μία το μεσημέρι ο Ηρακλής βγήκε στην πόρτα.

Κάποιος απέναντι, ντυμένος στρατιώτης, τον φώναξε:

-Μικρέ, έλα εδώ! Ήταν στο απέναντι σπίτι και μας χώριζε η οδός Τρικάλων. -

-Φοβάμαι! του απάντησε, γιατί υπήρχαν ακόμη αραιοί πυροβολισμοί.

-Ποιος είναι; ρωτάω τον Ηρακλή.

-Ένας στρατιώτης, μου απαντά.

Βγαίνω στην πόρτα και ο υποτιθέμενος στρατιώτης, φωνάζει εμένα. Έσκυψα και πέρασα τρέχοντας. Όταν πλησίασα κοντά του, μου πρότεινε το όπλο του.

-Ψηλά τα χέρια! μου είπε, και, έλα από την πόρτα του κήπου.

Τότε πείσθηκα ότι ήταν αντάρτες. Εμφανίστηκε και ένας 16/ρης περίπου αντάρτης, με ένα αυτόματο όπλο.

-Πήγαινε τον στο δωμάτιο να πάρεις και τους άλλους, είπε ο μεγάλος. Όταν έφτασα κοντά του, με ρώτησε: "Θέλεις να περάσεις από το σπίτι σου;

-Όχι, του απάντησα τρομοκρατημένος, γιατί, αν περνούσα, η μάνα μου δεν θα με άφηνε από την αγκαλιά της, και φοβήθηκα μήπως την πυροβολήσουν. Στο μεταξύ ο "μικρός" έφερε και το

Γρηγόρη με τον Ηρακλή. Μας οδήγησαν στην αυλή ενός σπιτιού, στην άκρη της πόλης, προς τα Τρίκαλα. Εκεί συναντήσαμε και άλλους, μικρούς και μεγαλύτερους. Μείναμε εκεί μέχρις ότου νυχτώσει και δεν είχαμε ιδέα κανένα γνωστό. Όταν έπεσε το σκοτάδι -φεγγάρι δεν είχε εκείνο το βράδυ- ξεκινήσαμε προς άγνωστη κατεύθυνση. Περνούσαμε από κάποιον χωματόδρομο, ανάμεσα από χωράφια, με κατεύθυνση προς το βουνό. Κατάλαβα πού βρισκόμασταν, όταν περνούσαμε έξω από τη Κόκκινη Εκκλησιά. Ήμουν πάντα μαζί με το Γρηγόρη και καθένας προσπαθούσε να δώσει κουράγιο στο άλλο.

Πορεία στα αγραφιώτικα βουνά

Περπατώντας, περάσαμε τον κάμπο της Καρδίτσας και ανηφορίζαμε προς τα χωριά των Αγράφων. Όσο προχωρούσε η νύχτα, το κρύο γινόταν πιο τσουχτερό. Ευτυχώς τα πόδια μου τα είχα εξασφαλισμένα, γιατί φορούσα ένα ζευγος άρβυλα με λαστιχένια σόλα, στα μέτρα μου και σε άριστη κατάσταση. Ήταν και αυτά στο δέμα που είχαμε πάρει μαζί με τη μπλε μπλούζα κάρμεν από μαλλί "μερινός" που φορούσα. Κάποια στιγμή μια μεγαλύτερή μου κοπέλα, που προφανώς με γνώριζε, με ρώτησε: "Κωστάκη, έχεις φανέλα;". "Όχι" της απαντώ. "Πάρε αυτή" μου λέει, "και φόρεσέ την". Ήταν μια φανέλα πλεκτή μηχανής, μάλλινη και αρκετά χοντρή. Αυτή πραγματικά ήταν θείο δώρο! Τη φόρεσα βαδίζοντας μέσα από τη μπλούζα κάρμεν και ένοιωσα πάνοπλος απέναντι στο κρύο, αφού το ντρίλινο σακάκι ήταν ακατάλληλο για την εποχή και δεν είχα τίποτε άλλο να φορέσω.

Συνεχίσαμε την πορεία μας μέσα στη νύχτα, νηστικοί και με το ηθικό μας στα βράθρα. Καθώς προχωρούσαμε με την πολυπληθή πένθημη φάλαγγα, με το Γρηγόρη θα βρισκόμασταν μάλλον στην άκρη, γιατί είδα έναν αντάρτη πλάι μας με το όπλο του και μια κιθάρα στον ώμο! Για να διασκεδάσω το φόβο μου,

αυθόρμητα, τον ρώτησα:

-Συναγωνιστή, παίζεις κιθάρα;

-Ναι, μου απαντά.

-Εμείς τραγουδάμε, του λέω.

-Τι θέλετε να σας παίξω; μου λέει.

-Πιάσε κομπανιαμέντο, του απαντώ, το "Εμπρός ΕΛΑΣ για την Ελλάδα".

Έτσι, μέσα στη σκοτεινή νύχτα, εγώ και ο Γρηγόρης τραγουδούσαμε πρώτο σεκόντο και ο συναγωνιστής μάς συνόδευε με το κομπανιαμέντο του.

Αργά τη νύχτα φτάσαμε στο χωριό Βουνέσι. Καθώς πλησιάζαμε, διαπίστωσα ότι κάτω υπήρχε πάγος και σε κάποια σημεία σκαρφλώναμε. Πήραμε εντολή να ξεκουραστούμε στα σπίτια. Βέβαια ήταν άδεια και ρημαγμένα. Μπήκαμε σε κάποιο σπίτι και, από την υπερβολική κούραση, ξαπλώσαμε όπου βρήκαμε και σε λίγο αποκοιμηθήκαμε.

Το ξημέρωμα πάλι ξεκινήσαμε. Τότε δεν υπήρχε ακόμη η σημερινή λίμνη Πλαστήρα και εκεί μέσα περνούσε ο ποταμός Μέγδοβας. Περνούσαμε έξω από τα χωριά Πεζούλα, Νεοχώρι και, ενώ πλησίαζε το σουρούπο, μάθαμε ότι θα διανυκτερεύσουμε στο χωριό Μπελοκομίτη. Σε λίγο, νέα εντολή, να παρακάμψουμε το Μπελοκομίτη και να προχωρήσουμε προς Καρβασαρά. Κατάκοποι και νηστικοί, πήραμε το μουλαρόδρομο

για τον Καρβασαρά. Το χωριό είναι ένας οικισμός Σαρακατσάνων, χωμένος βαθιά στα υψώματα της Νότιας Πίνδου και στα όρια των νομών Καρδίτσας και Ευρυτανίας. Κάποιους από τους ομήρους της Καρδίτσας θα πρέπει να τους πήγαν κάπου αλλού, γιατί ο οικισμός δεν μπορούσε να φιλοξενήσει έναν τόσο μεγάλο αριθμό ανθρώπων. Αυτό το γράφω, γιατί, όπως πληροφορήθηκα αργότερα, οι όμηροι της Καρδίτσας υπολογίστηκαν σε 1300 περίπου άτομα.

Καθώς προχωρούσαμε μέσα στη ρεματιά, δίπλα από το μικρό ποτάμι που έρχεται από τα υψώματα του Καρβασαρά, ακούω κάποιον να λέει ότι περνάμε κάτω από το χωριό Καρίτσα. Τότε μας μοίρασαν από μια λεπτή φέτα μαύρο ψωμί, καθ' οδόν, και συνεχίσαμε.

Μετά από αρκετή ώρα, φτάσαμε στον Καρβασαρά. Κάποιους που ήταν μαζί μου, τους είπαν να διανυκτερεύσουμε μέσα σε έναν στάβλο, που ήταν σκεπασμένος με λαμαρίνες. Χρησιμοποίη τις λέξεις "κάποιοι" ή "κάποιος", γιατί οι πάντες ήταν άγνωστοι. Το εσωτερικό του στάβλου ήταν ανυπόφορο από τις οσμές της κοπριάς. Έγινε ένας πρόχειρος καθαρισμός και προσπάθησαν να ανάψουν και ένα τζάκι που υπήρχε στο βάθος. Μου έδωσαν εντολή να βρω ξύλα, αλλά έξω όλα ήταν παγωμένα. Θυμάμαι ότι μπήκα σε κάποια καλύβα με λαμαρίνες και, κρεμασμένος, προσπαθούσα να σπάσω κάποια δοκάρια της οροφής κλοτσώντας τα με τις αρβύλες. Τα κατάφερα. Πήρα στα σπασμένα δοκάρια και κάποιες σανίδες και ανάψαμε το τζάκι. Τότε η μυρωδιά έγινε πιο ανυπόφορη! Πού και πώς κοιμήθηκα δεν θυμάμαι από την πολλή κούραση.

Την επομένη μας ανέβασαν στο κέντρο του χωριού, όπου υπήρχαν πετρόχτιστα σπίτια, κοντά στην εκκλησία των Αγίων Αποστόλων. Για φαγητό δεν μας είχαν δώσει τίποτε. Εκεί συνάντησα και μια συγκάτοικο μαθήτρια, μικρότερη από εμένα. Ήταν σκεπασμένη με μια μικρή φλοκάτη η Σοφούλα και φορούσε γαλότσες. Όταν με συνάντησε, με αγκάλισε και έβαλε τα κλάματα. Προσπάθησα να της μεταφέρω λίγο κουράγιο και χωριστήκαμε. Δεν την ξαναείδα από τότε, γιατί, όσα αγόρια ή κορίτσια αρνήθηκαν να πάρουν όπλα, στάλθηκαν στις χώρες του Ανατολικού μπλοκ, κυρίως Πολωνία και Ουγγαρία. Το πρωινό εκείνης της ημέρας, στο χώρο που μέναμε, μας έφεραν κάποια όπλα για εξάσκηση, άσφαιρα βεβαίως. Δυο εξαδέλφια από ένα καμποχώρι αστεειεύοντουσαν με αυτά και ο ένας είπε στον άλλο: Ξάδερφε θα σε σκοτώσω! και πίεσε τη σκανδάλη. Το όπλο, ατυχώς, είχε σφαίρα στη θαλάμη και το 16/χρονο αγόρι βρήκε ακαριαίο θάνατο.

συνεχίζεται

Η μάχη Κορώνας-Νευρόπολης (27-11-1943)

Συνέχεια από τη σελ. 1

αναπτυγμένα αμυντικά στη γενικότερη περιοχή Μουζακίου, ενώ το 3ο Τάγμα είχε την ευθύνη απαγόρευσης όλων των προσβάσεων που οδηγούσαν νοτιοδυτικά, από την Καρδίτσα προς τη Νευρόπολη (σήμερα Λίμνη Πλαστήρα). Διοικητής του 3ου Τάγματος ήταν ο εκ Καταφυγίου Καρδίτσας καταγόμενος Ταγματάρχης Πεζικού Γρηγόριος Γερούκης - επονομαζόμενος "Σταυραετός" [(απόφοιτος της Στρατιωτική Σχολής Ευελπίδων (ΣΣΕ) πριν το 1940. Είχε λάβει μέρος στον Πόλεμο, όπου και είχε τραυματιστεί)]. Η σχεδιασμένη από τον προαναφερόμενο Διοικητή αμυντική διάταξη του Τάγματός του ξεκινούσε από το Μορφοβούνι (Βουνέσι), περνούσε από τον Μεσενικόλα, προχωρούσε στο Μοσχάτο (Βλάσδο) και από εκεί στην Πορτίτσα και κατέληγε στα υψώματα περί τον Άγιο Γεώργιο (Αγιώργη). Στην περιοχή Τσαρδάκι - Κορώνας (εδώ το Μοναστήρι της Κορώνας), όπου και οι υψηλότερες κορυφές του ορεινού όγκου που υπέρκειται δυτικά του Μοσχάτου, ήταν αναπτυγμένα τα βαριά όπλα με τη Διοίκηση του Τάγματος να βρίσκεται στην τοποθεσία Χαλικιά.

Στη Νευρόπολη [(ένα πολύ εύφορο για την εποχή οροπέδιο που το διέσχισε ο ποταμός Ταυρωπός (Μέγδοβας)] υπήρχε συμμαχικό αεροδρόμιο, στο οποίο προσγειώνονταν αγγλικά αεροπλάνα κατά τη διάρκεια της νύχτας. Στο ορεινότερο μέρος δυτικά της Νευρόπολης βρίσκεται η Νεράιδα, στην ευρύτερη περιοχή της οποίας ήταν συγκεντρωμένοι, υπό την εποπτεία των Αγγλων, οι παραδοθέντες μετά τη συνθηκολόγησή τους Ιταλοί.

Της κύριας επίθεσης των Γερμανών προς τη Νευρόπολη, που εκδηλώθηκε το πρωί της 27ης Νοεμβρίου του 1943, είχαν προηγηθεί επιθετικές αναγνωρίσεις, οι οποίες είχαν αρχίσει από τις 15 Νοεμβρίου και προσδευτικά πύκνωναν. Ο Διοικητής του Τάγματος Γρηγόριος Γερούκης, ωσάν να είχε προβλέψει τη μέρα και ώρα της Γερμανικής επίθεσης, είχε πλήρως προετοιμάσει το Τάγμα του για να την αντιμετωπίσει. Την παραμονή, μάλιστα, είχαν μοιραστεί στους αντάρτες ξηρά τροφή καθώς και εφεδρικά πυρομαχικά, είχαν δοθεί οι τελευταίες περί του πρακτέου κατά την επόμενη ημέρα οδηγίες και όλοι είχαν ξενυχτήσει στις θέσεις τους.

Την κύρια προσπάθειά τους οι Γερμανοί την εκδήλωσαν από τη Μητρόπολη (Παλιόκαστρο) προς Μοσχάτο - Τσαρδάκι. Παράλληλα, πραγματοποίησαν και μια κυκλωτική κίνηση, η οποία, ακολουθώντας ένα ορεινό μονοπάτι νότια του Αμπελικού (Μπόσκλαβο), πέρασε από τον αυχένα της κορυφογραμμής Κοκκινόγεια(Ψηλόραχη) και Προφήτη Ηλία(Παλιαλιά) [(κορυφή του μπροστά από το Καταφύγι ορεινού όγκου που φράσσει την ορατότητα προς την πόλη της Καρδίτσας και όπου υπάρχουν ερείπια κάστρου της εποχής των Δολόπων (1100 περίπου πχ)] και μπήκε στην Καταφυγιώτικη εδαφική περιφέρεια-στην πλαγιά απέναντι από το Καταφύγι, με κατεύθυνση προς τη Μονή της Πέτρας - Ζερβαίκα - Άγιο Αθανάσιο (Κολοβαίικα)(παρυφές της Νεβρόπολης).

Και τώρα τη σκυτάλη παίρνει η θύμηση του οχτάχρονου παιδιού.

Γερμανικό τμήμα εμφανίστηκε να οδεύει σε φάλαγγα κατ' άντρα στην απέναντι προς βορρά απ' το χωριό μας, το Καταφύγι, πλαγιά (στο "Προσήλιο", όπως το λένε, γιατί χτυπιέται συνεχώς από τον Ήλιο), ακολουθώντας το δρομολόγιο που προαναφέρθηκε. Στα Βλάχικα κονάκια {(τοποθεσία επί της κορυφογραμμής, αριστερότερα του Παλιαλιά, λεγόταν πως υπήρχε τμήμα ανταρτών. Δεν εκδηλώθηκε καμιά κίνηση ύπαρξής τους από την κατεύθυνση εκείνη. Μπουμπουνητά έρχονταν από την περιοχή Τσαρδάκι - Παλιόκαστρο. Ένδειξη ότι η μάχη βρισκόταν σε πλήρη εξέλιξη.

Χτύπησε η καμπάνα του χωριού πολλές φορές. Όλοι θορυβήθηκαν. Πολλοί άντρες και μαζί τους εμείς τα παιδιά(αγόρια) τρέξαμε σε πρόσφορα για παρατήρηση μέρη. Εγώ κόλλησα κοντά στους μεγάλους στ' αλώνι, στ' Τσακονέτι, ένα καταπληκτικό παρατηρητήριο προς τη μεριά του "Προσήλιο". "Ποιοι λέτε να' ναι εκείνοι που περπατούν αραιωμένοι ο ένας πίσω απ' τον άλλο; Από πού να' ρχονται και για πού τραβάνε αυτό το φθινοπωριάτικο πρωνινό; Να' ναι αντάρτες που' ρχονται απ' τον κάμπο; Να' ναι Γερμανοί και να' ρχονται κατά το χωριό μας;"

Να' τος ο συγχωριανός μας, ο Κώτσιος(Κώστας) Τσιάτσιος - παλιός χωροφύλακας και έμπειρος περί τα στρατιωτικά - καβάλα στο ψαριό του τ' άλογο και με το όπλο του στην πλάτη κατηφορίζει τρέχοντας από κάτω μας , απ' τη βρύση της Συμιάμ προς "τ' ανάιρο" (πολύ κατηφορικός ελικοειδής δρόμος) και πλησιάζει στον Ξεριά (το ποτάμι ανάμεσα σε μας και της απέναντι μεριάς, το "Προσήλιο"). Ήδη η φάλαγγα των αγνώστων είχε φτάσει, περί το μέσον της διαδρομής της στο προσήλιο, στη Λεύκα(βρύση). Ακούστηκαν πυροβολισμοί κι ο μπάριμπα "Κώτσιος" γύρισε όσο μπορούσε πιο γρήγορα, ζορίζοντας τον ψαριό του στην κάθετη ανηφόρα, "στ' ανάιρο". Ξεστόμισε το φοβερό μαντάτο. "Γερμανοιοί!..."

Επακολούθησε πανικός. Όπου φύγει-φύγει. Άδειασε το χωριό σε πολύ λίγο χρόνο. Ό, τι πρόλαβε και πήρε ο καθένας. Πολλοί πήραν και τα ζώα τους. Πλην των μεταφορικών τους μερικοί πήραν μαζί τους γελιάδα, γίδα και κότες. Κινήθηκαν άναρχα προς κάθε αντίθετη προς το "Προσήλιο" κατεύθυνση και κυρίως προς το "Ζερβό" (αντίθετο του προσήλιο μέρος-δεν το χτυπά ο Ήλιος τις πρωινές ώρες) - τον "Ζάβατο" - μια μεγάλη πλαγιά γεμάτη από πελώριες καστανιές. Φασαρία!... Φωνές!... Κλάματα!... Βουίζουν ακόμα τ' αυτιά μου!... Φύγαμε κι εμείς, δηλαδή η μάνα μου κι εγώ. Πήγαμε στο "Ζερβό" και ανηφορήσαμε μέχρι τη βρύση Τρανηπάτη που βρίσκεται κοντά στην κορυφή της απέναντι απ' το χωριό μας πλαγιάς. Στη βρύση συγκεντρώθηκε πολλές κόσμος. Αναρχία, φασαρία, βελάσματα, χλιμιντρίσματα, κακαρισματα και ήχοι από κυπριά, κουδούνια και τσοκάνια.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας γυρίσαμε πίσω και σταματήσαμε στο Βαένι (βρύση με κήπους κοντά στο χωριό) - κάπου χαμηλότερα και μέσα στη γεμάτη με ψηλά πλατάνια χαράδρα που σχηματίζεται όταν τελειώνουν τα κήπια. Έβρεχε συνεχώς και γίναμε μούσκεμα. Ποιοι άλλοι να'ταν εκεί, μαζί μας; Μόνο τη Μάνα μου και τη Μανιά(Γιαγιά) μου θυμάμαι. Τη νύχτα καταλήξαμε στο σπίτι της Μανιάς μου, στον κάτω μαχαλά, ανάψαμε τον μπουχαρή(τζάκι), ζεσταθήκαμε, στεγνώσαμε, ξαποστάσαμε και κοιμηθήκαμε. Η πορεία μιας ημέρας και νύχτας μαζί είχε τελειώσει. Το πρωί διαπιστώσαμε πως ελάχιστοι είχαν αποτολήσει μια τέτοια επιστροφή.

Το χωριό γλύτωσε. Που να' ναι, ωστόσο, οι Γερμανοί; Και η κύρια ανησυχία: Τι γίνονται τα παιδιά μας; (Στο παραπάνω αμυνόμενο 3ο Τάγμα συμμετείχαν 21 Καταφυγιώτες).

Απ' ότι μάθαμε αργότερα, μερικοί συγχωριανοί μας - εφεδρικοί αντάρτες - είχαν πάει κάπου κοντά στο Μοναστήρι της Πέτρας και από εκεί και με πυροβολισμούς καθυστέρησαν την κυκλωτική κίνηση των Γερμανών και έτσι δόθηκε ο χρόνος στους αμυνόμενους και μαχόμενους σκληρά στο Τσαρδάκι, αλλά και στην ευρύτερη αμυντική τοποθεσία, να συμπυκνωθούν εγκαίρως προς τα δυτικά και νοτιοδυτικά υψώματα της Νεβρόπολης.

Αλλά ας αφήσουμε και την ωριμότητα να εκφραστεί.....

Τα «μπιρικήτσια»

Συνέχεια από τη σελ. 1

Είχαν για κάθε συγχωριανό κάποιο "παρατσούκλι" ή ένα έμμετρο σχόλιο που ταίριαζαν τέλεια στην εμφάνιση, στον χαρακτήρα και στη συμπεριφορά του σχολιαζόμενου. Χαρακτηριστικό παράδειγμα :

"Να κι'ο Χρήστο - Κανναβός
Πουχ' τα μ'στάκια σα λαγός
και περπατάει σαν παλαβός."

Όμως υπήρχαν και στιγμές στοχασμού με αφηγήσεις που περιείχαν έντονο συναίσθημα. Μικρός μαθητής παρακολουθούσα τις συζητήσεις τους με μεγάλο ενδιαφέρον. Μια φράση που είχα ακούσει πολλές φορές με είχε εντυπωσιάσει : "Αχ, πού είναι εκείνα τα μπιρικήτσια"! Ο τρόπος με τον οποίο εκφραζόταν αυτή η φράση υπέκρυπτε ένα έντονο παράπονο και μία αβάσταχτη νοσταλγία. Περιέργως, τα αισθήματα αυτά μεταβιβάζονταν ενστικτωδώς και σε μένα. Αυτός είναι ο λόγος που θυμάμαι τη φράση αυτή, ύστερα από τόσες δεκαετίες. Δεν είχα καταλάβει στην αρχή την σημασία της. Ρώτησα όμως και έμαθα ότι μπιρικήτι - λέξη μάλλον τούρκικη - σημαίνει σοδειά. Παρέμεινε όμως το ερώτημα γιατί η σοδειά ήταν τόσο πλούσια παλαιότερα, ώστε να τη νοσταλγούν και τώρα δεν ήταν. Την απάντηση στο ερώτημα τη βρήκα όταν σπούδαζα γεωπονία.

Οι Καστανιώτες, όπως υποθέτω και οι άλλοι Αγραφιώτες, ζούσαν τότε σε μια, κατά το μάλλον, κλειστή οικονομία. Προσπαθούσαν λοιπόν να εξασφαλίσουν το "ψωμί της χρονιάς", όπως έλεγαν. Να παράγουν δηλαδή οι ίδιοι την αναγκαία, για την οικογένειά τους, ποσότητα σιταριού και καλαμποκιού για ολόκληρο το χρόνο. Όσοι το πετύχαιναν, εθεωρούντο μεγάλοι νοικοκυραίοι και απολάμβαναν τον θαυμασμό και την εκτίμηση των υπολοίπων. Όχι βέβαια όλων διότι υπήρχαν και εκείνοι που εξέφραζαν φθόνο και κακία. Οι περισσότεροι κατόρθωναν να εξασφαλίσουν μόνο κάποιο ποσοστό του "ψωμιού της χρονιάς". Το έλλειμμα θα έπρεπε να καλυφθεί με αγορά. Πόσοι όμως είχαν εισόδημα σε χρήμα ; Μόνο ο δάσκαλος του χωριού και ενδεχομένως, κάποιοι δασικοί υπάλληλοι. Υπήρχαν βέβαια και οι "τυχεροί" που είχαν αρπάξει κάποια σφαίρα στους πολέμους του 1912- 1913 και 1919 - 1922, χωρίς ν' αφήσουν τα κόκκαλά τους σε ξένη γη. Η σφαίρα αυτή τους εξασφάλιζε κάποια σύνταξη αναπηρίας. Όσοι δεν είχαν ένα σταθερό εισόδημα σε χρήμα, προσπαθούσαν να το αποκτήσουν με διάφορους τρόπους. Υπήρχαν οι αγωγιάτες που μετέφεραν από Καρδίτσα και προς Καρδίτσα τα εμπορεύματα του πατέρα μου. Το καλοκαίρι μετέφεραν τους πολυάριθμους παραθεριστές, πριν εμφανιστούν τα αυτοκίνητα. Υπήρχαν οι υλοτόμοι, οι κτιστάδες κ.α. Όλοι, όμως, προσπαθούσαν παράλληλα να εξασφαλίσουν, έστω και μερικώς, την αναγκαία ποσότητα σιταριού και καλαμποκιού από τα δικά τους χωράφια. Έτσι, προέβαιναν σε εκχερσώσεις θαμνωδών κυρίως εκτάσεων, εργασία ιδιαίτερα επίπονη. Επειδή οι επίπεδες επιφάνειες σπανίζουν, ήταν αναγκασμένοι να περιορίζονται στις πλαγιές. Τα εδάφη που προέκυπταν από τις εκχερσώσεις είχαν δεχθεί επί αιώνες την πλούσια οργανική ουσία της βλάστησης που τα κάλυπτε. Η αποδόμηση της οργανικής ουσίας πλούτιζε το έδαφος με τα ανόργανα στοιχεία τα οποία είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη και απόδοση των καλλιεργούμενων φυτών. Έτσι, τα πρώτα χρόνια μετά την εκχέρωση, η απόδοση των καλλιεργειών, η σοδειά (μπιρικήτι) ήταν ιδιαίτερα πλούσια και οι καλλιεργητές πανηγύριζαν. Η ευτυχία τους όμως δεν κρατούσε επ' αόριστον, επειδή παρενέβαινε η διάβρωση του εδάφους, η οποία ήταν έντονη : αφενός διότι είχε φύγει η βλάστηση που την συγκρατούσε, αφετέρου γιατί την ευνοούσε η κλίση του εδάφους. Είχαμε λοιπόν μία προϊούσα απόπλυση του εδάφους από τα γόνιμα στοιχεία με αντίστοιχη φθίνουσα απόδοση των καλλιεργειών. Επειδή δε ήταν μόνιμη η ανάγκη εξασφάλισης του ψωμιού της χρονιάς, οι καλλιεργητές έψαχναν αλλού εκτάσεις για εκχέρωση. Η τάση αυτή είχε γίνει έντονη στα πρώτα χρόνια της κατοχής διότι, τότε, είχε καταστεί σχεδόν αδύνατη η αγορά σιταριού και καλαμποκιού.

Πρόσφατα επιχειρήσα με τη μικρότερη αδερφή μου Αλίκη να επισκεφθούμε τον κήπο μας κοντά στη "κάτω βρύση". Στάθηκε αδύνατον να τον πλησιάσουμε. Ο δρόμος έχει αποκλεισθεί από μία οργιώδη βλάστηση. Η φύση έχει πάρει την εκδίκησή της με βάση την αρχή του Αριστοτέλη ότι "απεχθάνεται το κενό". Το ίδιο είχε συμβεί όταν είχαμε επιχειρήσει να επισκεφθούμε το αμπέλι μας στην περιοχή "Λάκες". Ήταν το αγαπημένο μας, ο χαμένος παράδεισος των παιδικών μας χρόνων. Πηγαίναμε εκεί τρέχοντας για να απολαύσουμε τα "αντιλοΐσια". Ήταν τα σταφύλια επιτραπέζιων ποικιλιών (μοσχάτο, ροζάκι, ροδίτης) που υπήρχαν σε μια γωνιά του αμπελιού, χωριστά από τις συνήθεις ποικιλίες που έδιναν τα κρασοστάφυλα. Η λέξη αντιλοΐσιο σημαίνει κάτι ξεχωριστό, ιδιαίτερο. Δεν την συνάντησα σε άλλη περιοχή της Ελλάδας. Με είχε εντυπωσιάσει και την είχα μεταφέρει στους φοιτητικούς συντρόφους στην Αθήνα και στο Παρίσι, οι οποίοι την είχαν πρόθυμα υιοθετήσει. Τη χρησιμοποιούσαμε συχνά, όχι βέβαια για σταφύλια, αλλά για τον προσδιορισμό των κοριτσιών που ξεχώριζαν.

Όταν επισκέπτομαι τα Αγραφιώτικα χωριά, παρατηρώ ότι οι γύρω δασωμένες πλαγιές παρουσιάζουν "μπαλώματα". Πρόκειται για τα χωράφια που είχαν προέλθει από εκχερσώσεις και που καλύπτονται τώρα πάλι από τη βλάστηση η οποία επανήλθε θριαμβευτικά για να κερδίσει αυτό που είχε χάσει. Διακρίνονται λόγω του διαφορετικού χρώματος.

Μου θυμίζουν τον αγώνα που έκαναν οι προηγούμενες γενιές ώστε να εξασφαλίσουν "το ψωμί της χρονιάς". Αναλογίζομαι τη χαρά που δοκίμαζαν από τις πλούσιες σοδειές των χωραφιών τα πρώτα χρόνια μετά την εκχέρωση. Αλλά και το παράπονο για τη δραματική μείωση της απόδοσης αυτών των χωραφιών, όταν η διάβρωση τα είχε ρημάξει. Παράπονο που συνοδεύονταν από τη νοσταλγία των πλούσιων ημερών και εκφράζονταν με τη φράση : "Αχ, πού είναι εκείνα τα μπιρικήτσια!"

Η ερήμωση των Αγραφιώτικων χωριών είναι πλέον γεγονός εδώ και πολλά χρόνια. Είναι θλιβερή η εικόνα που παρουσιάζουν σήμερα τα περισσότερα, με τους ελάχιστους ηλικιωμένους που απέμειναν περιμένοντας μέσα στη μοναξιά τους το θάνατο. Βρισκόμαστε μπροστά στο φαινόμενο του αποδεδειγμένου και της εξαφάνισης των ορεινών αγροτικών κοινοτήτων. Έχει διακοπεί ο φυσικός ρυθμός της ζωής : η διαδοχή των εποχών δε συμβαδίζει πλέον με το ρυθμό της ζωής και του θανάτου, εφόσον τα χαρούμενα συμβάντα - γάμοι, γεννήσεις, δεν υπάρχουν πια ώστε να αντισταθμίζουν τη θλίψη των νεκρώσεων τελετών.

Περσασμένες γενιές γενναίες, στερημένες αλλά ελεύθερες και υπερήφανες. Με δύναμη, με πνεύμα οξύ και φιλοπαίγμονα διάθεση. Μερικοί ξεπνιεύονταν και διέπρεπαν , όπως ο αδερφός της προγιαγιάς μου Θανάσης Μακρής, ο οποίος διέπρεψε στη Λάρισα. Η κόρη του ήταν η γιαγιά του Καραγάτση (Μιχάλη Ροδόπουλου). Στο βιβλίο του "Ο μεγάλος ύπνος", ο Καραγάτσης μιλάει με μεγάλο θαυμασμό για τη γιαγιά Ζωγράφω που είχε αποκτήσει τον τίτλο : "Ο Τρικούπης" πρώτα και ο "Βενιζέλος" της οικογένειας, αργότερα.

Οι Παροιμίες

"Άκουε γέρου συμβουλή και παιδεμένου γνώση"

Τους παλαιότερους αιώνες, όταν ο λαός μας ζούσε αναγκαστικά σε σκοτάδι αμάθειας, πορευόταν στη ζωή με τις παροιμίες. Τι ήταν οι παροιμίες; Ήταν σύντομες φράσεις που αποτελούσαν το απαύγασμα της σοφίας του λαού για κάθε τι στη ζωή. Οι παροιμίες απομνημονεύονταν εύκολα και κυκλοφορούσαν από στόμα σε στόμα επί αιώνες! Για κάθε πρόβλημα που τον απασχολούσε, ο Έλληνας είχε και μία ή περισσότερες παροιμίες. Για τους ηθικούς κανόνες, για την ανθρωπογνωσία, για τις καλλιέργειες, για τον καιρό, για τον πόλεμο και την ειρήνη, για όλα. Οι ξένοι περιηγητές που άρχισαν να επισκέπτονται την τουρκοκρατούμενη Ελλάδα από τον 18ο αιώνα, έμειναν με το στόμα ανοιχτό, όταν άκουσαν το πλήθος των ελληνικών παροιμιών και τη σοφία που περιλάμβαναν και ήταν οι πρώτοι που έκαναν σπουδαίες συλλογές. Αυτό δεν σημαίνει ότι στην εποχή μας που οι άνθρωποι μορφώθηκαν, οι παροιμίες έπαψαν να έχουν την αξία τους. Η αξία τους είναι διαχρονική και αυτό το δείχνει η καθημερινή συνομιλία των ανθρώπων, που διανθίζεται με παροιμίες.

Από αυτό το φύλλο, η Εφημερίδα μας θα αναλύει κάθε φορά από μία σπουδαία παροιμία, αρχίζοντας από την παροιμία: "Άκουε γέρου συμβουλή και παιδεμένου (μορφωμένου) γνώση", που απευθύνεται κυρίως στους νέους.

Ποια σχέση μπορεί να έχει η συμβουλή του γέρου με τη γνώση του σπουδαγμένου και γιατί ο λαός που έπλασε τις παροιμίες τις θεωρεί ισότιμες και ισοδύναμες; Γέρος, κατά τη λαϊκή έκφραση, θεωρείται ο άνθρωπος της λεγόμενης τρίτης ηλικίας, χωρίς βέβαια να προσδιορίζεται επακριβώς η χρονολογική του ηλικία. Ο άνθρωπος αυτός, στα 60-80 χρόνια της ζωής του, "κουβαλάει" τη λαϊκή σοφία των προηγούμενων γενεών, η οποία παραδίδεται από γενιά σε γενιά. Μεταφέρει ακόμα και τις δικές του εμπειρίες από τη ζωή, άλλοτε θετικές και άλλοτε αρνητικές, πάντα όμως διδακτικές και ωφέλιμες.

Ας έλθουμε τώρα στον σπουδαγμένο, τον μορφωμένο άνθρωπο. Και εκείνος μεταφέρει την πείρα προηγούμενων γενεών, η οποία όμως διαφέρει από την πείρα του "γέρου" και κατά το εύρος (πλάτος) και κατά την ποιότητα. Ενώ, δηλαδή, η πείρα του "ασπούδαστου" προέρχεται από τον κοινωνικό περίγυρο που εκείνος έζησε, η πείρα του "σπουδαγμένου" πηγάζει από τη διδασκαλία και τα συγγράμματα σοφών δασκάλων όλων των εποχών και όλης της οικουμένης.

Τίνος, από τους δυο, η πείρα έχει μεγαλύτερη αξία; Και των δύο είναι πολύτιμες και ισάξιες, κατά την περίπτωση. Η μεν πείρα του "γέρου" προέρχεται από το άμεσο περιβάλλον που ζει και, επομένως, έχει άμεση εφαρμογή στη ζωή, η δε πείρα του "σπουδαγμένου" βοηθάει να ευρύνουμε τους πνευματικούς ορίζοντές μας και να αποκτήσουμε γνώση του τρόπου που αντιμετωπίζουν τα ίδια με τα δικά μας προβλήματα, άνθρωποι που ζουν σε μακρινές χώρες (Κίνα π.χ.), με άλλες γλώσσες και άλλον πολιτισμό.

Το ζητούμενο είναι, αν και κατά πόσο, η νέα γενιά είναι πρόθυμη να επωφεληθεί από την πείρα του ενός ή του άλλου ή και των δύο. Οι προηγούμενες γενεές έδειχναν μεγάλη εμπιστοσύνη στις συμβουλές των γηροντότερων, και δυσπιστούσαν - μέχρι και απέρριπταν ασυζητητί- τις συμβουλές των "σπουδαγμένων". Ο πατέρας μου π.χ., όταν προσπαθούσα να εκφράσω την άποψή μου για κάποιο θέμα που αφορούσε την οικογένεια, με αποστόμωνε με τη φράση: "Εσείς, πέρα από το βιβλίο, δεν ξέρετε τίποτε"! Προφανώς θεωρούσε ότι τα βιβλία είναι απλώς ρομάντζα!

Από τη άλλη, οι σημερινοί νέοι κατέχονται από υπέρμετρη αισιοδοξία για τη ζωή και εμπιστοσύνη στις δικές τους ικανότητες, ωσάν να πιστεύουν ότι ο κόσμος δημιουργήθηκε, όταν γεννήθηκαν οι ίδιοι! Θεωρούν ξεπερασμένες τις ιδέες των προηγούμενων γενεών και δεν καταδέχονται ούτε καν να τις συζητήσουν, ενώ αποδέχονται άκριτα κάθε νεωτερική αντίληψη για τη ζωή, όσο ανεφάρμοστη και καταστροφική για το μέλλον τους και αν είναι.

Το επιμύθιο της παροιμίας

Δεν αποδεχόμαστε άκριτα τίποτε. Ακούμε με προσοχή όλες τις απόψεις, από όπου και αν αυτές προέρχονται, τις θέτουμε υπό την κρίση μας και σχηματίζουμε τη δική μας αυτόνομη άποψη. Προπαντός, διαβάζουμε πολύ, από όποια βαθμίδα της εκπαίδευσης και αν προερχόμαστε. Αυτό θα μας βοηθήσει αφάνταστα. Το διάβασμα διευρύνει τον πνευματικό μας ορίζοντα, βλέπουμε τον κόσμο με άλλο μάτι και μας εξασφαλίζει σιγουριά στην κρίση μας.-

Προσέχουμε την υγεία μας

Οι πικρές γεύσεις του χειμώνα

Ποια γεύση έπεσε πρώτη στον βωμό της σύγχρονης μαγειρικής και γεύσης; Το πικρό! Πρώτη, αλλά όχι αμαχητί, όπως θα δούμε παρακάτω. Ο οργανισμός μας ανιχνεύει το πικρό με τη βοήθεια 24 γευστικών γονιδίων του DNA μας. Άλλοι το γεύομαστε πιο έντονα και άλλοι αμυδρά. Μάλιστα, δεν ανιχνεύουμε την πικρή γεύση μόνο με τη γλώσσα αλλά και με το μυαλό, τη μύτη, τους πνεύμονες και το πεπτικό σύστημα, όργανα που πιστεύεται ότι λειτουργούν συνεργατικά για να μας χαρίσουν υγεία, ζητώντας ό,τι συστατικά χρειάζεται να απορροφήσει για να λειτουργήσει καλύτερα ο οργανισμός κάθε στιγμή της ζωής μας ή, αντίθετα, απορρίπτοντας ό,τι μας βλάπτει. Ρώτα, για παράδειγμα, μια Ελληνίδα "αιωνόβια" γιαγιά τον χειμώνα το μυστικό της υγείας της και το πρώτο πράγμα που θα ακούσεις έκπληκτος είναι ότι πίνει ζεστό-ζεστό το ραδικόζουμο, τον πικρό ζωμό από τα βρασμένα άγρια ραδίκια, με πολύ στυμμένο λεμόνι και λίγο αλατάκι, κάνοντας έτσι δώρο στον εαυτό της μια γερή αποτοξίνωση και τόνωση του αναπνευστικού της συστήματος!

Κάνουμε μέγα λάθος που δεν περιλαμβάνουμε το πικρό στην καθημερινή μας διατροφή. Διότι τα πικρά φαγητά και ποτά ανοίγουν την όρεξη, βοηθούν την πέψη και την αποτοξίνωση του οργανισμού και κεντρίζουν το συκώτι και το πάγκρεας ώστε να λειτουργήσουν καλύτερα. Αντίθετα, βέβαια, αν ρωτήσεις τον νεο-τα-βερνιάρη για τα χόρτα της ημέρας, μάλλον ράθυμα θα σου αναφέρει τα άγρια ραδίκια, τα αγαπημένα των ολίγων πλέον. Κατά πάσα πιθανότητα θα προτιμήσει στην κουζίνα του, όπως οι περισσότεροι, τα πιο γλυκά χόρτα, όπως τα βλίτα και οι χνουδωτοί ζωχοί, τις βρούβες, τα σέσκουλα, ακόμα και τα ιταλικά ραδίκια και το δημοφιλές καλλιεργημένο σταμαναγκάθι, που πικρίζει λιγότερο στη γεύση από το άγριο. Μα, και στις λαϊκές αγορές οι ταμπέλες με τα "γλυκά χόρτα" προσελκύουν ολοένα και περισσότερους από τους σύγχρονους καταναλωτές, αφήνοντας τα πικρά... στα αζήτητα!

Όμως κάνουμε μέγα λάθος που δεν περιλαμβάνουμε το πικρό (μία από τις τέσσερις βασικές γεύσεις, ή πέντε, αν συμπεριλάβουμε την υπερ-γεύση, το λεγόμενο "umami", το νόστιμο) στην καθημερινή μας διατροφή. Διότι τα πικρά φαγητά και ποτά ανοίγουν την όρεξη, βοηθούν την πέψη και την αποτοξίνωση του οργανισμού και κεντρίζουν το συκώτι και το πάγκρεας ώστε να λειτουργήσουν καλύτερα. Τα πικρά σαλατικά είναι γεμάτα καροτένιο Β (ουσία που δρα ενάντια στον καρκίνο). Στη μαγειρική προσφέρουν ένα ευχάριστο γευστικό ερέθισμα που δροσίζει το στόμα, αντισταθμίζοντας έτσι τη λιπαρή αίσθηση των "πλούσιων" κρεατικών ή ψαριών.

Πολλές φορές μπερδεύουμε το πικρό με το ξινό, που αποτελούν όμως δύο εντελώς ξεχωριστές γεύσεις: άλλο το πικρούτσικο γκρέιπφρουτ και άλλο το ξινό λεμόνι. Άλλο ο πικρός σκέτος καφές (ελληνικός ή εσπρέσο) και άλλο η ξινούτσικη σπιτική λεμονάδα (χωρίς ζάχαρη, εννοείται). Βάλε το πικρό απέναντι στο ξινό, κερδίζει το ξινό, βάλε το πικρό απέναντι στο γλυκό ή το πικρό απέναντι στο αλμυρό... Ο σύγχρονος καταναλωτής επιλέγει ολοένα και περισσότερο τις πιο ήπιες γεύσεις, τις γεύσεις που δεν ξαφνιάζουν, δεν κεντρίζουν, δεν προκαλούν, αλλά τέρπουν μόνο το πρώτο επίπεδο της γεύσης. Ακόμα κι όταν πρόκειται για ένα εκλεκτό έδεσμα με νότες πικρού, όπως το περιφημο αυγοτάραχο, τα στρείδια, τα σπαράγγια ή μια... πικρή καθημερινή συνήθεια, όπως ο καφές, η σοκολάτα και το τσάι!

Πηγή: www.lifo.gr

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ανοιξιάτικα χαμόγελα

Από το βιβλίο του: "Ποικίλα"

Του Παρμενίου Μπαλού Φιλολόγου

Η Άνοιξη σιγά σιγά και ανεπαίσθητα, μέρα με τη μέρα, αφήνει την ανάσα της να τη νιώθουμε, αλλά και ταυτόχρονα αιχμαλωτίζει τις αισθήσεις μας: χαμόγελο του ουρανού, πατάς το πόδι σου και αφήνεις ντορό. Στις πατημασιές σου φυτρώνουν μαργαρίτες και κόκκινες σαν πιτσιλιές από αίμα παπαρούνες. Εκεί "θα στήσουν χορό τα μελισσόπουλα", όταν η βασίλισσα καθίσει στο λουλουδένιο θρόνο της. Οι μασχάλες των θάμνων γέμισαν βιολετίες ανεμώνες, και η πρασινάδα, ένα ατέλειωτο χαλί, σκαρφάλωσε στις απότομες και απάτητες πλαγιές.

Ένα αεράκι, ούτε κρύο ούτε ζεστό, υποχρεώνει τον Αίοιο να χαμογελάσει, αφήνοντας σε μας την αισιοδοξία και την προσμονή. Τα δένδρα αρχίζουν να φυτρώνουν, καθώς, ο ήλιος χαρίζει τα μυστικά του. Κι όταν γέρνει πίσω από τις ασύμμετρες κορυφογραμμές, τα σπουργίτια κουρνιάζουν και τιτιβίζουν το τελευταίο τους τραγούδι, καθώς ο εραστής της νύχτας, το φεγγάρι, τα αποκοιμίζει με τα αέρινα φιλά του.

Με την ανάσα της Άνοιξης λουλούδιασε ο κάμπος. Το μαγικό της ραβδί μεταμόρφωσε τη φύση, μοιράζοντας λουλουδένιες κορδέλες και χαρίζοντας ένα καινούργιο πρόσωπο στη σφιγμένη γη. Στην άκρη του κήπου μας παραμένει εκρηκτικά σιωπηλή η κουτσουπιά. Σε λίγο, θα είναι έτοιμη να πάρει στο πρόσωπό της το έντονο ροζ και να σύρει και αυτή το χορό. Της κρατά όμως το στόμα κλειστό ο Αίοιος με τα αέρινα δάχτυλά του. Όπου να 'ναι, ο θεός του ανέμου θα δώσει αμνηστία, επιτρέποντας στη θεά Δήμητρα να 'ρθει να καθίσει δίπλα στους ανθρώπους που την περιμένουν.

Τα ζουμπούλια με το λιλά χρώμα τους αφήνουν το διακριτικό τους άρωμα να επωάζεται στις οσφρήσεις των ανθρώπων, ενώ οι νάρκισσοι με τις κίτρινες καμπανούλες τους μας καλούν να δούμε το πρωινό δάκρυ τους. Πανδαισία χρωμάτων και αρωμάτων. Μια ατμόσφαιρα πανηγυριού. Και να φανταστείτε, είμαστε ακόμη στην αρχή. Το βιβλίο των ανοιξιάτικων εκπλήξεων είναι μισάνοιχτο.

Με ένα χαμόγελο της Άνοιξης γέμισαν ασημία τα κλώνια της αμυγδαλιάς και της κορομηλιάς. Πιο κάτω οι βιαστικές γυφτοπούλες, με το χρώμα των λουλουδιών τους ανάμεσα στο κίτρινο και το πορτοκαλί, είναι ντυμένες στα πράσινα: μας χαρίζουν με την αντίθεσή τους αυτή, ένα πολύτιμο ψηφιδωτό, που ντύνει τις ανοιξιάτικες επιθυμίες μας. Όλα γιορτάζουν την αρχή της αναγέννησης. Όλα κουβαλούν μυστικά στο μάρσιππό τους και συλλαβίζουν την ομορφιά της φύσης και της ζωής.

Κοντά στη φύση που γιορτάζει, συμμετέχει και ο άνθρωπος, ανεξαρτήτως ηλικίας. Γιατί μέσα σε ένα τέτοιο μαγευτικό σκηνικό αλλάζει διάθεση, καθώς η καρδιά του ακολουθεί άλλους ρυθμούς και χτύπους. Την άνοιξη οι άνθρωποι ντύνουν τις επιθυμίες τους με τα φτερά των πουλιών που αλλάζουν φτερουγίσματα? φτάνουν κοντά στο όνειρο, καθώς η μέρα το μορφαίνει. Η Άνοιξη κρυφογελά και η πλάση αναγαλλιάζει, αφήνοντας ένα ζεστό φιλί στις ρεματιές, όπου κρύβονται τ' αηδόνια και τραγουδούν τον έρωτά τους.

Οι λευκοί αγγελιοφόροι της Άνοιξης, οι πελαργοί, ήρθαν. Τώρα, κάθε ζευγάρι, μετά το υπερπόντιο ταξίδι, ξεκουράζεται στις παλιές φωλιές του. Φέτος είναι πιο πολλοί και γι' αυτό η χαρά μας μεγαλύτερη. Πού και πού χτυπούν τα ράμφη τους ρυθμικά, για να γιορτάσουν τη νέα εποχή, και να δηλώσουν την παρουσία τους. Η ακροποταμιά θ' αποτελέσει για τους πελαργούς πηγή τροφής και ζωής. Σ' αυτό το μέρος θ' αναστήσουν τη μικρή τους οικογένεια, για ν' αρχίσει προς το τέλος του καλοκαιριού η νοσταλγία τους για την αποδημία.-

ΟΙ ΣΤΡΑΤΩΝΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Οι προτάσεις μας για το μέλλον

Γράφει ο
Δομήνικος
Βερίλλης

Το 2008 ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας κ Μείμαρκης και ο υπογράφων, ως Δήμαρχος Καρδίτσας, υπέγραψαν για την απόδοση του στρατοπέδου Λουμάκη στο Δήμο Καρδίτσας. Είχε βέβαια προηγηθεί όλη η απαραίτητη και δύσκολη διαδικασία. Έπρεπε όμως να περάσουν-αδικαιολόγητα- πολλά χρόνια από τότε για να αποδοθεί επίσημα το στρατόπεδο, αλλά υπάρχουν ακόμη εκκρεμότητες και για αυτό η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί. Πρώτα βήματα, προς αυτή την κατεύθυνση, θα πρέπει να είναι η επαναφορά της

Μονάδας Επιστράτευσης, η επαναλειτουργία της Λέσχης και της Φρουράς στην πόλη μας, η διατήρηση των Στρατιωτικών Αποθηκών στο στρατόπεδο του Αγίου Παντελεήμονα (στρατόπεδο Κιούση) και η ίδρυση Μουσείου Πολεμικής Ιστορίας στο ιστορικό στρατόπεδο Λουμάκη.

ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

1) Ίδρυση Πολεμικού Μουσείου Ιστορίας

Όπως προαναφέρθηκε το στρατόπεδο "Λουμάκη" είναι τμήμα της λαμπρότερης ιστορίας του Ελληνικού στρατού.

Αυτός είναι ο λόγος που προτείνουμε τη δημιουργία Ιστορικού Μουσείου στο πετρόκτιστο κτίριο στην είσοδο του στρατοπέδου. Εκεί όπου λειτουργούσε η 60η Μονάδα Επιστράτευσης και παλαιότερα ήταν το διοικητήριο του στρατοπέδου.

Το Μουσείο αυτό μπορεί να δημιουργηθεί είτε με πρωτοβουλία του Δήμου Καρδίτσας -ως πρώτο βήμα ή την δημιουργία ξεχωριστού νομικού προσώπου ή την τροποποίηση του κανονισμού κάποιου ήδη υπάρχοντος Νομικού Προσώπου του Δήμου Καρδίτσας - είτε ως παράρτημα του Πολεμικού Μουσείου του Ελληνικού στρατού.

Στο κτίριο αυτό, προτείνουμε να δημιουργηθεί ένα μοναδικό Ιστορικό Μουσείο, με πανελλαδική εμβέλεια, που θα αναφέρεται στους απελευθερωτικούς βαλκανικούς πολέμους του 1912 και 1913 και τη Μικρασιατική Εκστρατεία. Επίσης θα μπορούσε να περιλαμβάνει και άλλες ενότητες που σχετίζονται με τους αγώνες των Ελλήνων για την Ελευθερία και την Καρδίτσα όπως: - Γ. Καραϊσκάκης- Ν. Πλαστήρας- 1ο Σύνταγμα Ευζώνων- Πόλεμος 1940-41 και 731 και Εθνική Αντίσταση και η Καρδίτσα πρώτη ελεύθερη πόλη στη Ευρώπη.

Αξιοσημείωτο είναι ότι από το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας και τις διοικήσεις του Πολεμικού Μουσείου της Αθήνας, κατά τις πολλές συναντήσεις μας και συζητήσεις για θέματα των στρατοπέδων της Καρδίτσας, υπήρξε θετική ανταπόκριση και διαβεβαίωση για στήριξη και συμμετοχή στην προσπάθεια για ίδρυση και λειτουργία Μουσείου.

Πρόσφατα, δε, ενημερώθηκα ότι το Πολεμικό Μουσείο έχει αρκετό υλικό και είναι διατεθειμένο, μετά την απόδοση του στρατοπέδου, να αναλάβει είτε εξ ολοκλήρου, είτε να στηρίξει, τη δημιουργία Μουσείου στην Καρδίτσα. Εφόσον, βέβαια, το ζητήσει ο Δήμος Καρδίτσας.

Γιατί ένα τέτοιο Μουσείο το θέλει και η Καρδίτσα και ο Ελληνικός στρατός.

Άποψή μου είναι ότι όπως το Ναυτικό τίμησε και έκανε μουσείο το αποτελεσματικότερο Πολεμικό του πλοίο στους Βαλκανικούς πολέμους, το θωρηκτό "Αβέρωφ", κάτι ανάλογο θα πρέπει να γίνει και στο στρατό ξηράς.

Με τη δημιουργία μουσείου προς τιμήν του καλύτερου, κατά τεκμήριο και με μεγάλη διαφορά, τμήματος του στρατού ξηράς που είναι τα ευζωνικά της Καρδίτσας.

Θα τιμά όχι μόνον την Καρδίτσα αλλά, κυρίως, τους αγώνες του ελληνικού στρατού και γενικότερα τους αγώνες του ελληνικού έθνους για την ελευθερία.

2) Δημιουργία αλσους

Είναι κοινά αποδεκτό ότι στην πόλη της Καρδίτσας οι χώροι πρασίνου είναι ελάχιστοι και, εκτός τού Παισιόλυπου, είναι μικροί σε έκταση, διάσπαρτοι και ανοργάνωτοι, έτσι που να μη μπορούν να προσφέρουν σε περισσότερους κατοίκους της τη δυνατότητα μίας ολιγόωρης απόδρασης, ενός περιπάτου μιας επαφής με τη φύση, κάποιας ηρεμίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο στη διάρκεια της θητείας μας στο Δήμο Καρδίτσας όχι μόνον ολοκληρώθηκαν οι ουσιαστικές ενέργειες, για την απόδοση του στρατοπέδου Λουμάκη στο Δήμο Καρδίτσας αλλά παράλληλα συντάχθηκε τότε το

Ερευνητικό Πρόγραμμα, -μία αξιολογή μελέτη, από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο -για την αξιοποίηση και αναβάθμιση του χώρου. Ο σχεδιασμός ς αυτός μετά από διάλογο και διαβούλευση με τους φορείς της πόλης παραλήφθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Προβλέπεται να γίνει ένα νέο, καλά οργανωμένο άλσος, Ένα νέο "Παισιόλυπο" στη περιοχή του στρατοπέδου. Προτείνεται επίσης να ενοποιηθεί ο χώρος αυτός με την εκεί ελεύθερη δημοτική έκταση για τη δημιουργία θεματικού πάρκου υπαίθριων οργανωμένων δραστηριοτήτων μέσα στο χώρο πρασίνου. Επίσης η μελέτη περιλαμβάνει τις προτάσεις για ολοκλήρωση τη νότια περιοχή της πόλης της Καρδίτσας.

Είναι ένα ερευνητικό πρόγραμμα που απαντά στις μελλοντικές προκλήσεις και την μελλοντική αναβάθμιση της Καρδίτσας, για ολοκλήρωση την περιοχή η οποία περιλαμβάνει το νοσοκομείο, τον υδατόπυργο, την συνοικία της Αγίας Παρασκευής, το σιδηροδρομικό σταθμό, το Παλέρμιο, τις εργατικές κατοικίες, την οδό Κουμουνδούρου, την συνοικία με τις κατοικίες των προσφύγων, το νότιο περιφερειακό και μέχρι την είσοδο της πόλης στις γέφυρες Καράμπαλη και Καλέντζη το οποίο θα πρέπει να αξιοποιηθεί.

3) Διατήρηση πετρόκτιστης αποθήκης

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες αποφάσεις το στρατόπεδο Κιούση -το στρατόπεδο που βρίσκεται έξω από τις σιδηροδρομικές γραμμές- θα παραμείνει στον ελληνικό στρατό με σκοπό να το εκμεταλλευθεί, μέσω της διαδικασίας πολεοδόμησής του. Εκεί υπάρχει το αξιόλογο πετρόκτιστο οικοδόμημα το οποίο κατασκευάστηκε τον 19ο αιώνα και πρέπει να διατηρηθεί. Είναι όμορφο και συγχρόνως μέρος της ιστορίας της Καρδίτσας, η οποία σημειωτέον ως σύγχρονη πόλη δεν έχει να επιδείξει και πολλά μνημεία.

Ο συγκεκριμένος χώρος, όπως προανέφερα, απετέλεσε έδρα των Ευζωνικών και του Ιππικού και κατόπιν τόπος συγκέντρωσης και μαρτυρίου των αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης μιας πόλης, που υπήρξε η "Πρωτεύουσα της Ελεύθερης Ελλάδας".

Αυτός είναι ο λόγος που στη διάρκεια της προηγούμενης δημοτικής περιόδου σαν επικεφαλής της μειοψηφίας κατέθεσα, τότε, την πρόταση να κριθεί διατηρητέο μέσα από τις διαδικασίες του Γ.Π. Σ. και να αξιοποιηθεί στο μέλλον με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

4) Επαναφορά 60ης Μονάδας Επιστράτευσης

Όπως είναι γνωστό στο στρατόπεδο "Λουμάκη" ήταν εγκατεστημένη η 60η Μονάδα Επιστράτευσης. Στη δημοτική περίοδο 2007- 2010 επειδή αφενός υπήρχε σχέδιο για ενοποίηση μονάδων επιστράτευσης της χώρας μας και δεν θέλαμε να φύγει από την Καρδίτσα η συγκεκριμένη μονάδα και αφετέρου θέλαμε να μεταφερθεί ή στο στρατόπεδο Ρούσσου για να αποδοθεί στο Δήμο, έγιναν μεγάλες προσπάθειες για τη δημιουργία νέων κατάλληλων εγκαταστάσεων και τη μεταφορά εκεί της 60 ΜΕ. Πράγματι οι εγκαταστάσεις κατασκευάστηκαν στο στρατόπεδο του Ρούσσου και σύντομα έγινε εκεί η μεταφορά της μονάδας.

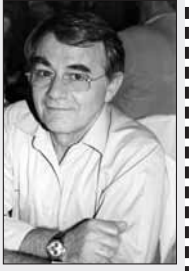
Την περίοδο 2007- 2010 καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια να φύγει η 60 ΜΕ από το στρατόπεδο Λουμάκη για να αποδοθεί αυτό στο Δήμο Καρδίτσας και να μεταφερθεί στο στρατόπεδο Ρούσσου για να μην φύγει από την Καρδίτσα. Και τα καταφέραμε και τα δύο αφού πρώτα δημιουργήθηκαν νέα σύγχρονες εγκαταστάσεις για τη μεταστέγασή της.

Αλλά αργότερα, μετά το 2011, μεταφέρθηκε στο στρατόπεδο Μαρκόπουλου στα Φάρσαλα, όπου και λειτουργεί η 61 ΜΕ. Σύμφωνα όμως με σχετικές συζητήσεις και με βάση την προσπάθεια που καταβάλει το Υπουργείο, για αναδιοργάνωση και οικονομία, η 61 ΜΕ σχεδιάζεται να μεταφερθεί από το στρατόπεδο Μαρκόπουλου, που ίσως κλείσει, σε άλλο στρατόπεδο της Θεσσαλίας.

Εκτίμησή μου είναι πως δεν πρέπει να μεταφερθεί σε κάποιο στρατόπεδο της Λάρισας αλλά στο ΚΕΣΝ, στο Ρούσσο. Υπάρχουν αρκετές εγκαταστάσεις, από την περίοδο λειτουργίας της 60 ΜΕ, ο γεωγραφικός χώρος είναι κατάλληλος και το στρατόπεδο άριστο με μεγάλες δυνατότητες επέκτασης και βελτιώσεων. Συγχρόνως είναι ύψιστη τιμή να φιλοξενούμε στην περιφέρειά μας Μονάδες των Ενόπλων Δυνάμεών μας. Παράλληλα αναβαθμίζεται το στρατόπεδο του Ρούσσου σε επίπεδο Συντάγματος και ανοίγονται νέες προοπτικές. Οι εκπρόσωποι της Καρδίτσας πρέπει να ανακοινώσουν ότι επιθυμούμε να φιλοξενήσουμε την 61 ΜΕ στην πόλη της Καρδίτσας και συγκεκριμένα στο Στρατόπεδο "Νικήττα" που εδρεύει το ΚΕΣΝ. Ενώ δήμος και Περιφέρεια Θεσσαλίας, να δεσμευθούν ότι θα συνδράμουν οικονομικά και τεχνικά για τη μεταφορά της υπόψη μονάδας, έτσι ώστε να προχωρήσει η επίλυση του παραπάνω ζητήματος.

Κοτσυφολάλημα

Στο βάτο που την άκρη του
το ρέμα την κουνούσε,
κοτσύφι αλαφροκάθισε
και γλυκοτραγουδούσε.

Κι έπαιξε ο πετροκότσυφας
μια δώθε και μια πέρα,
με την κερένια μύτη του
μαγευτική φλογέρα.

Μ' ένα τραγούδι ξέφρενο
με τρίλιες και στολίδια,
την άνοιξη τραγούδαγε,
την άνοιξη την ίδια.

Κι ήταν αλήθεια όνειρο
το λικνιστό το βάτο,
ν' ακούς απάνω λάλημα
κελάρισμα από κάτω

Μάρκος Παππάς
Τρίλιες και φτερουγίσματα

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Η καταδίκη του Χάρου

Έναν καιρό ο Χάρος άκουγε τα παράπονα και συμπονούσε όταν έκλαιγαν. Και μια φορά εστάληκε να πάρει την ψυχή μιας πανώριας κοπέλας. Καθώς είδε όμως τη μεγάλη ομορφιά της, και άκουσε τα μοιρολόγια των συγγενών της, εμαλάκωσε, εχάρισε στην κοπέλα τη ζωή της και γύρισε στο Θεό χωρίς την ψυχή της. Σαν είδε ο Θεός πως ο Χάρος του έφερε ούλες τις άλλες ψυχές που του παράγγειλε να πάρει, όξω μόνο από την ψυχή εκείνης της κοπέλας, εθύμωσε και έκαμε το Χάρο κουφό για να μην ακούει πλιο τα κλάματα' στραβό για να μη βλέπει και να μη διακρένει, αν η ψυχή που πρέπει να πάρει είναι νέου ή γέρου ή παιδιού. Και κουτσό γι να μη μπορεί να φεύγει γρήγορα από τον τόπο που τον στέλνουν.

Λέσβος

Ρώτησαν μια πανέμορφη κοπέλα τι την
έκανε τόσο όμορφη, ενώ δεν χρησιμοποιούσε
καλλυντικά. Η απάντηση ήταν η εξής:

- Για τα χείλη μου χρησιμοποίησά την αλήθεια.
- Για τη φωνή μου την προσευχή.
- Για τα μάτια μου την συμπάθεια.
- Για τα χέρια μου την αγαθοεργία.
- Για το πρόσωπό μου την ευθύτητα.
- Για την καρδιά μου την αγάπη...

Ο λαϊκός πολιτισμός και τα μνημεία των Αγράφων

Του Γεωργίου Αναστ. Ντόλκερα*

(Χρέος μνήμης στη συμπλήρωση 9 χρόνων από το θάνατό του)

[Εισήγηση στο Α΄συνέδριο της Ένωσης
Αγραφιώτικων Χωριών, που έγινε στις 18 & 19
Αυγούστου 1984, στον Αμάραντο]

[Η πολυσέλιδη και εμπειριστατωμένη εισήγηση ανακοινώθηκε στο συνέδριο από τον αείμνηστο Γιώργο Ντόλκερα, συνιδρυτή του Συλλόγου, κατ' επανάληψη προέδρου του και μόνιμου μέλους της εκδοτικής ομάδας των "Ζ.Χ.", για λόγους όμως οικονομίας χώρου στην εφημερίδα, περιοριζόμαστε στη δημοσίευση των προτάσεων που υπέβαλε, για την ανάπτυξη του πολιτιστικού κινήματος στα Αγραφιώτικα Χωριά.]

Προτάσεις

...Τελειώνοντας, αγαπητοί σύνεδροι, θα ήθελα να κάνω ορισμένες προτάσεις, οι οποίες, κατά τη γνώμη μου, θα συμβάλουν στην προαγωγή του πολιτιστικού μας κινήματος. Προτείνω να αναληφθούν μελλοντικά από την Ένωση Αγραφιώτικων Χωριών οι εξής δραστηριότητες:

1) Η συστηματική έρευνα και καταγραφή του ιστορικού και λαογραφικού υλικού της περιοχής και η έκδοση σχετικού βιβλίου. Και είναι χρέος επιτακτικό όλων μας, η εργασία αυτή να γίνει το συντομότερο δυνατό. Συγκεκριμένα, από ομάδες εργασίας, να γίνει: α) Έρευνα σχετική με τη γλώσσα της περιοχής και την ιδιομορφία της. β) Καταγραφή και μαγνητοφώνηση των γνήσιων δημοτικών τραγουδιών. γ) Καταγραφή παροιμιών, ανεκδότων, αινιγμάτων, προλήψεων, τοπικών παραδόσεων, ηθών και εθίμων κλπ.. δ) Έρευνα σχετική με τους χορούς, τα όργανα και τη μουσική (λαϊκοί

οργανοπαίχτες), τη λαϊκή οικοτεχνία, τις ενδυμασίες, τα υφαντά κλπ., φωτογραφισί τους και ενέργειες για το χαρακτηρισμό τους ως διατηρητέων ορισμένων κτισμάτων και τη διάσωσή τους.

2) Η έκδοση μηνιαίας ή διμηνιαίας εφημερίδας, η οποία θα είναι δυνατόν να τροφοδοτείται με ποικίλη ύλη, ιστορική και λαογραφική, προβολή των δραστηριοτήτων των φορέων της περιοχής, των αιτημάτων και την επίλυση προβλημάτων κλπ..

3) Η μελέτη της δυνατότητας οργάνωσης και δράσης τοπικών ερασιτεχνικών θιάσων και χορευτικών ομίλων.

4) Η μελέτη και οργάνωση της λειτουργίας τοπικού περιοδεύοντος λαϊκού πανεπιστημίου.

5) Η οργάνωση και λειτουργία τοπικών δανειστικών βιβλιοθηκών.

6) Η μουσική καλλιέργεια και οργάνωση χορωδιών.

7) Η μελέτη της δυνατότητας ανάπτυξης της τοπικής βιοτεχνίας (λαϊκή τέχνη, υφαντική, ξυλογλυπτική, κλπ.), σε συνεργασία με την ΝΕΛΕ και άλλους παράγοντες.

8) Η αναβίωση εθίμων, τοπικών εορτών και εκθέσεων.

9) Η ιδιαίτερη φροντίδα για τη μελέτη και κατανόηση των προβλημάτων των νέων μας.

10) Η ανάπτυξη του αθλητισμού και η οργάνωση αθλητικών αγώνων

*Ο αείμνηστος Γιώργος Ντόλκερας άφησε τα εγκόσμια το Νοέμβρη του 2008

Πηγή: Αρχείο Βασιλή Κάμπα

Έγειρε ο πλάτανος της πλατείας

19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2017. Ένας δυνατός ασυνήθιστος ήχος αναστάτωσε το πρωί του Σαββάτου τους κατοίκους της Ραχούλας και συγκεκριμένα όσους βρίσκονταν κοντά στην πλατεία του χωριού.

Ένας πλάτανος της πλατείας έσπασε και έπεσε με κρότο, αλλά, για καλή τύχη όλων, δεν περνούσε κανείς από το συγκεκριμένο σημείο.

Αμέσως ειδοποιήθηκε η υπηρεσία πρασίνου του Δήμου Καρδίτσας η οποία ανταποκρίθηκε. Με την βοήθεια και των χωριανών ο χώρος καθαρίστηκε ενώ η κοπή του πεσμένου πλατάνου έγινε τμηματικά από τον συγχωριανό μας Βασίλη Φέτσιο

(φωτογραφία). Πρέπει επειγόντως να κοπεί και το δεύτερο σκέλος το οποίο γέρνει προς την πλατεία όπου καθημερινά παίζουν δεκάδες μικρά παιδιά. Μέχρι σήμερα δεν είδαμε καμιά ανταπόκριση από τους αρμόδιους.

Αποτεφρώθηκε το αναψυκτήριο στα "κανόνια"

Από άγνωστη αιτία αποτεφρώθηκε, σχεδόν ολοσχερώς, το αναψυκτήριο στη θέση "κανόνια". Το αναψυκτήριο, που βρισκόταν σε θέση "κλειδί", στη διασταύρωση των οδών προς Ραχούλα -Αμάραντο-Νεράιδα, προς Καταφύγι και προς Καστανιά Καροπλέσι -Σάικα -Άγραφα, αποτελούσε μια όαση για τους διερχόμενους. Άποψή μας είναι ότι πρέπει να διορθωθούν οι ζημιές και να επαναλειτουργήσει.-

Η συντήρηση του δρόμου Ραχούλα-Παλιοζωγλόπι

Ο δρόμος, κυρίως μέσα στο Παλιοζωγλόπι, λόγω και της φύσεως του εδάφους, αλλά και των δυσμενών καιρικών συνθηκών που επικρατούν, έχει ανάγκη από ετήσια συντήρηση, αν θέλουμε να διατηρήσει τη βατότητά του. Τη μεγαλύτερη φθορά στην ασφάλτο προκαλούν τα νερά, όταν μάλιστα αυτά έχουν μόνιμη διέξοδο κατά μήκος της ασφάλτου, όπως παρατηρήσαμε να συμβαίνει κάτω από την εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

Οι αρμόδιες Αρχές, ας επιληφθούν του θέματος, για να προληφθούν σοβαρότερα και δυσεπίλυτα προβλήματα.

Το άλογο

Από "το πουθενά" εμφανίστηκε στις αρχές Ιουλίου ένα περήφανο και καλοταϊσμένο άλογο στον Ίταμο. Έβασκε αμέριμνο στα ατρύγητα λιβάδια, κοντά στη βρύση επί πολλές ημέρες και εξαφανίστηκε ξαφνικά, όπως είχε έρθει. Φαίνεται πως ο ιδιοκτήτης του το έστειλε διακοπές για ξεκούραση!

